

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 26
Birželio - June 28, 1985

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

JAV pasikeitė kaliniai su Rytų bloko valstybėmis: už 4 čia nuteistus įvairaus ilgumo kalėjimo bausmėm dėl šnipinėjimo (2 Rytų vokiečiai, 1 lenkas ir 1 bulgaras) JAV gavo 25 svetimų valstybių jai rūpimus piliečius. Išgauti šia proga Sacharovus ir Anatolij Ščaranskį nepavyko, nes Sov. S-ga apie juos atsisakė kalbėti.

Karo laivyno sekretorius John F. Lehman dėl išaiškintos John Walker šnipinėjimo gaujos įsakė tuoj pat sumažinti 10 proc. karo laivyno pareigūnų leidimus prieti prie karinių paslapčių. Vėliau tokių pareigūnų skaičius bus sumažintas 50 proc.

Komunistų partijos gen. sekretorius Michail Gorbačiovas paragino aukštusius pareigūnus sumoderninti krašto ūkį, kad jis galėtų patenkinti vartotojų poreikius ir patarnavimų teikimą ir kartu galėtų patenkinti padidėjusias dėl-imperialistų agresyvios politikos karines išlaidas.

Ispanija ir Portugalija pasirašė sutartį su Europos bendrosios rinkos valstybėmis ir pasidarė rinkos nariais. Šią sutartį dar turės patvirtinti rinkai priklausančių valstybių parlamentai.

Prieš Nikaragvos sandinistų vyriausybę kovoją partizanų vadai: Demokratinių jėgų Adolfo Calero, Demokratinio revoliucinio susivienijimo Alfonso Robelo ir Demokratinės koordinuojančios tarybos Arturo Cruz sudarė vieną opozicinį frontą — Jungtinę Nikaragvos opoziciją 1.

Prezidentas Reagan, turėdamas galvoj Kongrese vyraujančias nuotaikas prieš suteikimą Jordanui 750 mil. dol. moderniam ginklam' pirkti ir krašto ūkiui paremti, paprašė Kongresą paskirti 250 mil. dol. ūkinės paramos, kaip geros valios ženklą už jo iniciatyvą ieškant taikos su Izraeliu.

Indijos min. pirmininkui Rajiv Gandhi besilankant JAV, prezidentas Reagan planuoja užbaigti 20 m. trukusią politiką neprūpinti Indijos moderniais ginklais ir pasiūlyti Indijai modernios technologijos ir ginklų.

Portugalijos Socialdemokratų partijai pasitraukus iš koalicionės vyriausybės dėl nesutarimų ūkinės politikos reikalais, min. pirmininkas Mario Soares pasiūlė atsistatydinti.

Pietų Afrikos kariniai daliniai įsiveržė į Botsvanos sostinę Gabarone ir sunaikino prieš P. Afriką veikiančių Afrikos tautinio kongreso partizanų būstines. Buvę užmušta 16 žmonių.

Tarptautiniam monetariniam fondui sutikus suteikti jai 1.2 bil dol. paskolą, Argentina uždarė vienai dienai visus bankus, pakeitė valiutą iš pezų į australus (australas lygus 1.25 dol.) ir užšaldė birželio 13 buvusias kainas.

Sov. S-gos erdvės raketa Vega 2, praskrisdama Venus planetą, išmetė JAV instrumentais aprūpintą modulę planetos temperatūrai iširti.

Pietų Afrika jos valdomoj Namibijoje, arba Pietvakarių Afrikoj, sudarė pereinamąją tautinės vienybės vyriausybę, kurią sudarys abiejų rasių paskirti žmonės. Vyriausybę sudarys 8 ministrai ir paskirti parlamento atstovai. Krašto gynyba ir užsienio politika rūpinsis Pietų Afrika.

Afganistano partizanų padėta bomba šiaurinio Afganistano Mazar-i-Sharif miesto daugiabučiam name sprogdama užmušė 140 ten gyvenusių partiečių.

BIJOSI MARIJOS STATULOS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 64

Giesmės prie kun.
V. Jaugelio kapo

Kybartai (Vilkaviškio raj.).

1984 balandžio 29 Kybartų bažnyčioje buvo minimos trečiosios kun. Virgilijaus Jaugelio mirties metinės. Ši diena jau tapo tradicija. Meldžiamasi ir prisimename ne vien garbingos atminties kun. V. Jaugelis, bet ir visi kunigai — kankiniai, už Dievą ir Tėvynę paaukoję savo gyvenimą.

Nors balandžio 29 buvo paskelbta darbo diena, tačiau iš įvairių Lietuvos kampelių susplaukęs tikintis jaunimas ir suaugę aktyviai dalyvavo iškilmingose pamaldose.

Prasmingas pamokslus pasakė kun. Ričardas Repšys ir kun. Jonas Boruta, ragindami tikinčiuosius šiuo sunkiu Bažnyčiai mūsų tautoje laikotarpiu nepasimesti ir ypatingai lavintis gerume. Po mišių kunigai ir visi tikintieji susirinko pasimelsti prie kun. V. Jaugelio kapo. Pasimeldus už mirusįjį ir pagiedojus "Viešpaties angelas", į dangų pakilo tikinčiųjų taip labai mėgstama giesmė "Marija, Marija" ... Apeigų pabaigoje nuskambėjo "Lietuva brangi, mano Tėvyne, šalis, kur miega kapuos didvyriai ..."

Kun. S. Tamkevičiaus
suėmimo metinės

Kybartai. 1984 gegužės 7 Kybartų bažnyčioje buvo meldžiamasi už prieš metus areštuotą Kybartų parapijos kleboną kun. Sigitą Tamkevičių. Mišias koncelebravo 11 kunigų.

Pamokslus pasakė Linkmėnų parapijos klebonas kun. Lauritūnas ir Pociūnėlių parapijos klebonas kun. Antanas Jokubaus-

kas. Pamoksluose buvo iškelta kun. S. Tamkevičiaus aukos ir kančios prasmė.

Po Mišių buvo einami Kryžiaus Keliai, kuriems vadovavo kun. Jonas Kauneckas.

Žmonės neleido nuimti
mašinos numerio

Ryliškės (Alytaus raj.). 1953 buvo sudeginta Ryliškių bažnyčia. Valdžia neleido jos atstatyti.

1984 birželio 17 kun. Petrui Kriškiūnkaičiui vykstant į Ryliškių kapines laikyti mišių, Kakinūnų kaime jį stabdė išgėręs milicininkas, o šalia stovėjo dvi "Volgos", kuriose sėdėjo KGB pareigūnai. Kun. P. Kriškiūnkaičis nesustojė.

Atvažiuavus į kapines, jį atsivijo tas pats milicininkas, o KGB atstovai pareikalavo dokumentų, tačiau kunigas atsisakė duoti dokumentus. Pareigūnai norėjo nukabinti kunigo mašinos valstybinius numerius, bet žmonės apstojo mašiną ir neleido tai padaryti. Kitais sekmdieniais milicininkai vėl laukė atvykstančio kunigo, tačiau nesulaukė išvažiuodavo.

Liepos 1 pats Alytaus rajono vykdomojo komiteto pirminko pavaduotojas Makštutis važinėjo netoli Ryliškių kaime kapinių kur būdavo laikomos mišios, ir laukė kunigo. Tą dieną į kapines kunigas atvyko kiek vėliau.

Išniekino kryžių

Kaišiadorys. 1984 birželio 28 Kaišiadorių bažnyčioje per pamaldas, kuriose buvo laiminami žolynai ir šeimos su vaikais, nežinomi piktadariai išniekino viršum religinio stendo kabojusį

kryžių, nukabinę nuo sienos, metė jį į paplavų kibirą.

Suorganizavo bažnyčios
apiplėšimą

Čiobiškis (Širvintų raj.). 1984 iš liepos 14 į 15 naktį buvo apiplėšta Čiobiškio bažnyčia. Vagys gražtu išplėšė bažnyčios ir zakristijos duris. Paėmė: iš didžiojo altoriaus tabernakulio kryžių, iš zakristijos spintos visas taures ir pateną. Švč. Sakramento nelietė, nors prieš atlaidus didžiojo altoriaus tabernakulyje švč. Sakramentas buvo monstrancijoje tik užsuktas.

Daugelio įsitikinimu, tai ne atsitiktinė vagystė, vagys buvo suinteresuoti, kad po jų "žygio" nebūtų atsisteisimo pamaldų, kas dar labiau sustiprina žmonių prisirišimą prie Bažnyčios; panašiais apiplėšimais valdžios vadinami kunigai ekstremistai raginami leisti inventorizuoti "valstybės tikintiesiems nuomojamą", t.y., bažnytinį turą.

Bijosi Marijos statulos

Šakiai. 1984 vasario 13 Šakių klebonas kun. dekanas Juozas Zemaitis iš Šiluvos į Šakius parsivežė paties iš Airijos parvežtą arių katalikų persekiojiamies Lietuvos tikintiesiems padovanotą Marijos statulėlę. Laikiniai ją pastatė savo parapijos bažnyčioje, kur visi nuširdžiai meldėsi, ypatingai jaunimas.

Klebonas paaiškino žmonėms Marijos statulėlės istoriją. Vasario 23 kun. J. Zemaitis nuvežė Marijos statulėlę į Vilnių kun. Lydžiui, kad šis pasirūpintų jos restauravimu. Įvykiu susidomėjo RRT įgaliotinis P. Anička (nukelta į 2 psl.)

SOVIETAI NETEISĖTAI TIKRINA LAIVUS BALTIJOS JŪROJE

Švedijoje didėja rūpestis dėl Sovietų saugliavimo Baltijos jūroje. Laisvės Radijo biuletenyje išspausdintame straipsnyje (RL 132/85, April 20, 1985) Peter Collins rašo, kad Švedijai ir Sovietų Sąjungai per šešioliką metų nepavyko susitarti dėl savo ūkinių zonų demarkacijos. Abi šalys diametraliai nesutinka, kur Baltijos jūroje yra Švedijos ir SSRS-os teritorinius vandenins skirianti riba. Maskva tvirtina, kad toji riba turėtų būti pusiakelyje tarp Latvijos-Lietuvos ir Švedijos pakrančių. Švedijos nuomone, demarkacija turi būti nustatyta atsižvelgiant į Gotlando salą, integralią Švedijos dalį, kurios rytinis smailgalys yra apie 150 km. į rytus nuo Švedijos žemyno. Todėl švedai kalba apie beveik 250 km.

ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

Ottawoj vykusio Žmogaus teisių konferencija pasibaigė sutartu laiku, bet nepajėgė susitarti dėl baigminio komunikato ir išsiskirstė jo nepaskelbusi. Vakarų valstybės baiginiame komunikate siūlė pareikšti susirūpinimą dėl rimtų žmogaus teisių pažeidimų kai kuriose valstybėse ir paraginti 1986 m. Vienoj įvyksiančią saugumo konferenciją sušaukti naują konferenciją tik žmogaus teisių reikalams.

Sovietai atžariai atsisakė Vakarų siūlymam pritariti ir iš savo pusės pasiūlė ilgą pranešimą, pasmerkiantį ne tik žmogaus teisių pažeidimus, bet ir nedarbą, būtų trūkumą ir nepatenkinamą mitybą.

Neutralių valstybių kompromisiam komunikatui sovietai taip pat nepritarė, o Vakarai buvo su juo sutikę.

Baigiamose kalbose Vakarų delegatai priminė Sacharovų dingimą, Juri Orlovo ir Ščerenkių įkalinimą ir kt., o sovietų atstovas įrodinėjo, kad pagrindinė žmogaus teisė yra gyven-
tis taikoje ir laimėj, todėl reikia kovoti už branduolinio karo pasmerkimą ir taikos išsaugojimą.

ilgumo ir iki 50 km. pločio "baltąją zoną," kuri turėtų būti atvira visų valstybių laivams. Sovietų Sąjunga tos "baltosios zonos" nepripažįsta ir ją laiko "pilkąją zoną," kurioje žvejoti turėti teisę jų pačių ir švedų laivai.

Tas nesutarimas turi gilią istorinę šaknis. Jau nuo Napoleono laikų Švedija tvirtina, kad visų valstybių privatūs ir kariniai laivai turėtų naudotis neribota teise naudotis Baltijos jūra. Sovietų Sąjunga Baltijos jūrą laiko uždara ir reikalauja, kad ji būtų atvira tik septynių prie Baltijos jūros esančių valstybių laivams.

Prie konflikto prieita balandžio 16, kai sovietų inspekciniai laivai "baltojoje zonoje" sustabdė ir apžiūrėjo mažiausiai penkius danų, du Vakarų vokiečių ir tris švedų žvejų laivus. Švedų žvejus sovietai apkaltino nuklydimu ir sovietinius vandeninių laivų ir lėktuvų pavatinu skverbimosi į Švedijos teritoriją. Sovietų ambasadorius pavaduotojas Stockholme buvo balandžio 18 pakvietas į Švedijos užsienių reikalų ministeriją, kur jo paklausė ar sovietinės "inspekcijos" tik paprasta klaida, ar sąmoningos politikos dalis. Pasak informuotų šaltinių, sovietai pakartoj, jog "pilkąją zoną" esanti uždara pašalinams laivams. Stockholmo liberalinis dienraštis Dagens Nyheter balandžio 19 vedamajame paskelbė, kad jokia valstybė neturi teisės trukdyti ir "inspektuoti" kitų šalių žvejų laivus laisvoje jūroje.

(Elta)

nemaža kitų darbų. Nežiūrint to ilgo triūso, ir amžiaus, Tėv. Jurgis tebėra energingas ir tebevadovauja Kennebunkporto vienuolynui.

Tėv. Juvenalis Liauba, dabartinis Hamiltono (Kanadoje) lietuvių parapijos klebonas, yra vienas iš pirmųjų pranciškonų pionierių, atvykęs į Ameriką 1942 metais — vos tik po kunigystės šventimų Milane, Italijoje. Čia jis talkino Tėv. Justiniui Vaškiui steigti lietuvių pranciškonų vienetą, važinėjo po lietuvių parapijas su pamokslais, vadovavo vienuolių rekollekcijoms; vėliau dėstė matematiką Kennebunkporto lietuvių pranciškonų gimnazijoje. Būdamas Brooklyno vienuolyno vyresniuoju šešerius metus, provinciole įgaliotas, supirkus Kultūros Židinio statybą, iš New Yorko miesto administracijos net teismo keliu išgavo leidimus statybai, kuri dėl zoninių suvaržymų pasirodė besanti uždrausta, vargo su architektūriniais Židinio planais ir t.t. Dabar yra paskendęs lietuvių parapijos darbe Hamiltone.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, nors jau iškeliavęs į aną pasaulį, tebėra gyvas šios grupės narys bent atminimuose. Jis ypač vertas prisiminimo šios sukakties proga, nes nuo pat 1935 uoliausiai reikėsi pranciškonuose. Nors visa savo siela buvo mokslininkas-istorikas, neišvengė administracinių pareigų, kurios jį vargino ir trukdė atiduoti mokslui. Trumpą laiką jis buvo net provinciole. Šiaip jo mylimiausias užsiėmimas buvo senų istorinių rankraščių ieškojimas bei skaitymas ir straipsnių bei knygų rašymas. Turėjo sutelkęs gausią mokslinę biblioteką. Parašė daug mokslinių straipsnių ir kelias istorines knygas iš vienuolių, ypač pranciškonų, srities, bet daugiau liko neparašytų. Jis mirė širdies priepuoliu, eidamas 72-uosius metus. Savo vienuoliško gyvenimo 50 metų sukaktį T. Viktoras švenčia jau aname pasaulyje, čia mūsų prisimenamas ir mylimas.

T. Leonardas

PENKIOS DEŠIMTYS METŲ VIENUOLIŠKU KELIU

Tėv. Juvenalis Liauba, OFM

Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM

Tėv. Petras Baniūnas, OFM

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM

Kennebunkporte liepos 7 savo vienuoliško gyvenimo 50 metų sukaktį minės Tėvai: Leonardas Andriekus, Petras Baniūnas, Jurgis Gailiūsis ir Juvenalis Liauba. Jie pirkimo metu pranciškonų koplyčioje kartu aukos mišias. Pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis, OFM. Tuo ir bus prisimintas 50 metų vienuoliško gyvenimo bei darbo tarpnis, kuris prasidėjo, kai 1935 rugpjūčio 1 šie vienuoliai, atlikę vienerių metų naujokyną, Pajūryje padarė vienuoliškus įžadus. Tam pačiam būreliui priklauso ir Tėv. Viktoras Gidžiūnas, miręs praėjusiais metais sausio 30 Brooklyne.

Visų penkių vienuolinis gyvenimas buvo našus polėkiais bei darbais. Kiekvienas jų pasižymėjo skirtingai, pateikdamas savotišką įnašą į lietuvių išeivijos gyvenimą.

Tėv. Leonardas Andriekus tarp

kitų vienuoliškos veiklos darbų šešerius metus buvo provinciole ir nuo 1950 metų tiesioginiai rūpinosi kultūros žurnalo Aidų reikalais. Jis taip pat 10 metų buvo Lietuvių rašytojų draugijos pirmininku. Dabar, jau šešti metai redaguoja Aidus.

Tėv. Petras Baniūnas labiausiai pasižymėjo kaip savitraščio Darbininko administracijos. Tas pareigas jis eina jau beveik 30 metų, pastatęs šį savitraščių ant tvirtų finansinių pagrindų. Savo triūsu jis ne tik sukaupe pakankamai pajamų laikraščiui, bet ir Kultūros Židinio statybai (200,000 dol.). Jis taip pat turi nuopelnų ir lietuviškai spaudai. Darbininko administracija yra visų lietuviškų leidinių centras, nuolat lankomas lietuvių atvykstančių ir iš toliau. Atsižvelgiant į sunkią lietuviškos knygos padėtį — tai savotiškas knygnešystės

darbas, nes Tėv. Petras su knygomis keliauja į artimos bei tolimos apylinkės renginius, ypač gegužines-piknikus, kur suvažiuoja daug žmonių. Jis tebėra aktyvus Darbininko administratorius.

Tėv. Jurgis Gailiūsis yra žinomas kaip ilgametis lietuvių pranciškonų provinciole, išsiskiriantis didžiais administraciniais gabumais. Provinciole jis išbuvo net 20 metų. Per tą laiką atliko svarbių žygių, tarp kurių labiausiai minėtina Toronto Prisikėlimo parapijos įsteigimas, Šv. Antano gimnazijos Kennebunkporte įkūrimas, vadovavimas Kultūros Židinio statybos antrajai fazei, meniškos šventovės pastatymas Kennebunkporte, Meno galerijos suorganizavimas Brooklyne, lietuvių pranciškonam svarbaus juridinio statuso iš pranciškonų ordino vadovybės išprašymas ir

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Lietuvos valstybiniame akademiname operos ir baletoteatre pastatytas H. Levenšiolio romantinis baletas "Silfidė" (A. Nuri ir F. Taljonio libretas, A. Burnonvilio choreografija). Spektaklį pastatė Sovietų Sąjungos liaudies artistas, Leningrado S. Kirovo valstybinio akademinio operos ir baletoteatro vyriausiasis baletmeisteris O. Vinogradovas. Dirigentas — A. Šulčys, baletmeisterio asistentė — J. Vinogradova. Pagrindines partijas atlieka L. Bartusevičiūtė, N. Veredina, S. Masaniovaitė, J. Valeikaitė, R. Maskoliūnas, P. Skirmantas ir kt.

— Dainuojame Tėvynei. Taip pavadintas koncertas įvyko Vil-

niuje, Meno darbuotojų rūmose. Respublikos nusipelnęs kolektyvas Lietuvos televizijos ir radijo valstybinis choras, vadovaujamas respublikos nusipelnusio meno veikėjo P. Gylio, taip pat liaudies artistas J. Stasiūnas, Lietuvos liaudies artistė G. Apanavičiūtė, respublikos nusipelnusios artistės A. Stasiūnaitė, solistai J. Čiurlaitė, A. Markauskas, P. Urkauskas, atliko įvairių kompozitorių dainas, Aukštinačias tėvynę ir jos grožį. Labai šiltai klausytojai sutiko vieną paskutiniųjų E. Balsio kūrinių — dainą "Žmonių ir žemės atmintis".

— "Minties" leidykla išleido lietuvių kalba Lenino raštų rinkinio 28-ąjį tomą. Jį sudaro "Sasiuviniai apie imperializmą".

— Švedijoje šešiskart per metus išeinančio žurnalo "Artes" 1984 m. penktaame numeryje išspausdintas žymaus švedų muzikologo, Stockholmo muzikos muziejaus direktoriaus G. Larseno straipsnis "Apeigos ir spektaklis", skirtas B. Kutavičiaus kūrybai. Straipsnis iliustruotas kompozitoriaus nuotrauka, lietuvių liaudies muzikos ir B. Kutavičiaus kūrybos pavyzdžiais.

— Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejuje surengta XVII-XVIII a. italų dailininkų tapybos paroda. Ekspozicijoje — 34 paveikslai iš įvairių Sovietų Sąjungos muziejų fondų. Tarp jų 9 kūrinių iš M. K. Čiurlionio dailės muziejaus. Daug kūrinių pirmą kartą pateikiama su autorių vardais, ne vienas iš jų eksponuojamas restauruotais.

S.L.K.

Savaitės įvykiai

JAV, būdamas nepatenkintas dėl Pietų Afrikos karinių įsiveržimų į Angolą ir Botsvaną, atšaukė savo ambasadorių pasitarimam.

Izraelio remiama krikščionių milicija, pasivadavusi pietinio Libano armija, pagrobė 21 suomų J.T. taikos priežiūros dalinių karį ir, išlaikiusi juos visą savaitę, pagaliau paleido.

JAV ambasados Maskvoje Baltijos respublikų reikalais besidomį pareigūną Paul M. Stombaugh buvo ištremitas iš Sov. S. golas dėl šnipinėjimo.

Lenkijos teismas Gdanske nutėisė 3 uždraustos Solidarumo unijos veikėjus kalėjimo bausmėm: Wladyslaw Franiuk — 3,5 m., Adam Michnik — 2,5 m. ir Bogdan Lis — 2 m. už raginimą paskelbti 15 min. streiką gegužės 1.

JAV sustabdė nuo birželio 18 kubiečių įsileidimą į JAV, nes Kuba dėl radijo stoties Marti veiklos atšaukė susitarimą su JAV dėl kubiečių įsileidimo.

JAV išmetė į erdvę Discovery erdvėlaivį, kurio įguloj yra Saudan Arabijos princas Sultan Salman al-Saud, vienas prancūzas ir vienas meksikietis. Erdvėlaivis numato paleisti tris komunikacijos satelitus ir išbandyti iš Havajų paleistų nedidelės energijos laser spindulių į Discovery veidrodį veikimą.

Ottawoje vykusio Žmogaus teisių konferencija, prasidėjusi gegužės 7, pasibaigė negalėdama susitarti net dėl baigminio komunikato.

Meksika sumažino aliejaus žaliavos kainas iki 24 dol. už statinę ir gali paveikti kitas OPEC valstybes arba sumažinti kainas ar aliejaus gamybą.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

lionis. Tą pačią dieną telefonu barė Šiluvos kleboną kun. V. Grauslį, kam jis leido iš Šiluvos bažnyčios išvežti Marijos statulėlę, labai piktai P. Anilionis kalbėjo ir su vyskupu Liudviku Poviloniu, o kun. Lydžiui pareiškė, kad neišdrįstų Marijos statulėlės padauginti.

Kovo 10 atrestuota Marijos statulėlė buvo atvežta į Šakius, o kovo 13 nuvežta į Šiluvą.

Kunigas paaiškino kad žodžio "negalima" nebėra

Šakiai. 1984 vasario 1 į Šakių rajono vykdomąjį komitetą buvo kviečiami Šakių parapijos klebonas dekanas J. Žemaitis ir vikaras Vytautas Insoda. Nuvyko tik klebonas J. Žemaitis.

Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Kasperevičienė, motyvuodama, jog bažnyčia buvo panaudota ne kulto reikalams, barė kleboną J. Žemaitį, kam po pamaldų bažnyčioje buvo rodomas video filmas apie Kristaus gyvenimą. Klebonas paaiškino, kad tą dieną vietoj mišparų bažnyčioje tikintiesiems buvo parodytas religinis filmas, todėl jokio nusikaltimo nei jis, nei vikaras nepadarė.

Pavaduotoja Kasperavičienė domėjosi, iš kur buvo gautas filmas ir perspėjo, kad ateityje panašių dalykų nepadarytų. Kasperavičienė barė kleboną už bažnyčios vaikų ir jaunimo chorą, ministrantus ir adoruotojas. Ji teigė, jog visa tai draudžiama, negalima.

Kun. Žemaitis paaiškino, kad žodžio "negalima" dabar jau nėra, nes kai jį ruošė vykti į užsienį. — Vokietiją ir Ang-

liją, — aiškino, kad, jei kas užsienyje teirautųsi apie religijos ir tikinčiųjų padėtį Tarybų Sąjungoje, jų veiklos galimybes pavyzdžiui, mokyti vaikus tikėjimo tiesų, patarnauti jaunimui prie altoriaus, adoruoti ar giedoti bažnytiniame chore liepė nevertoti žodžio negalima, o kai užsienyje panašių dalykų buvo klausiamas ir atsakydavo, kad ir Tarybų Sąjungoje vaikai patarnauja mišioms, gieda chore, visa tai girdėdami, delegacijų vadovai girdavo: "Gerai kalba".

Į klebono J. Žemaičio pasiaiškinimą pavaduotoja Kasperevičienė nieko neatsakė, tik pakartojo, kad į vykdomąjį komitetą ateitų vikaras Vytautas Insoda.

Draudė užkurti Joninių laužus

Telšiai. 1984 gegužės 5 - 15 saugumiečiai tardė dirbančias prie bažnyčios ar dažniau ją lankančias moteris: Mockuvieneį, Mariją Melynauskaitę, Stasę Činskytę ir kt.

Tardymų tikslas — užkirsti kelią Joninių šventimui, uždrausti švęsti Jonines su laužais su dainomis ir vaišėmis.

Moterys nustebe klausinėjo: "Kodėl tai draudžia, jei rajoninis laikraštis skatina šią tradiciją — praėjusiais metais buvo įdėtas ilgas straipsnis, raginančias visus užkurti Joninių laužus, atgaivinti ir kitas su Joninėmis surištas tradicijas..."

1984 birželio 18 vyskupams — A. Vaičiui ir L. Poviloniui — skambino RRT įgaliotinis P. Anilionis ir perspėjo: "Jaunimas ruošiasi švęsti Jonines prie Telšių ir Kauno. Išpėkite kunigus, kad nedalyvautų, o su jaunimu susidoros saugumas".

1984 birželio 20 į Telšių KGB poskyrį buvo iškviestas Eigir-

džių parapijos klebonas kun. Ferdinandas Žilys ir kaltinamas, kad jo aptarnaujamoje parapijoje rengiamas Joninių pamėnėjimas.

Kunigui buvo įsakyta, kad Joninių išvakarėse jo aptarnaujamose bažnyčiose nebūtų jokių pamaldų.

Birželio 21 Telšių KGB buvo tardomas Viešvėnų bažnyčios zakristijonas Bronius Savickis. "Kokios pamaldos bus Viešvėnų bažnyčioje birželio 23 d.?" — teiravosi čekistai. "Viešvėnų valandą bus metinės, o birželio mėnesio vakarais tikintieji visada susirenka ir vieni meldžiasi, argi negalima?" — aiškino ir klausė zakristijonas B. Savickis.

Saugumiečius domino, ar į pamaldas atvyks kun. Jonas Kauneckas, ar dažnai jis lanko Viešvėnus, kodėl bažnyčia išpušta vainikais. Zakristijonas paaiškino, kad praėjusį sekmadienį jų bažnyčioje buvo primicijos, todėl ir išpušta.

1984 birželio 23 vietiniai gyventojai ir visi vykstantys į Telšius stebėjosi: pilni keliai autoinspekcijos, kas penkis minutes kursuoja milicijos mašinos, Telšių autobusų stotyje budi milicininkai, apylinkių kalneliai apsupti milicijos pareigūnų, o prie kiekvieno lauko keliuko milicijos ir autoinspekcijos patuliai.

Jaunuoliai Faustas Meiženis ir Gintautas Petryla buvo sulaukti prie kalno Sakalų kaime. Milicininkai jiems įsakė tuoj pat pasišalinti, priešingu atveju, gali blogai baigtis.

Miškelyje prie Viešvėnų milicininkai pinančius vainikus vaikus išvaikė net iš krūmų. Tą dieną buvo sustiprinta sargyba prie Panų kalno, o Rainių miškelyje įsikūrė kareivių poligonas.

Vakare Viešvėnų bažnyčioje saugumiečių buvo daugiau nei tikinčių. Einančias į bažnyčią moteris čekistai klausinėjo, ar dažnai pas juos atvyksta kun. J. Kauneckas. Telšių katedroje vakarines pamaldas ir kaunaininko Jono Beinoriaus sveikinimą taip pat stebėjo saugumiečiai.

Praeinant pro šalį procesijai, vienas patarnautojas priėjo prie jų ir pasakė: "Prašom atsi-klaupiti, mes per himną taip pat atsistojam". "Palik mus ramybėje", — piktai atkirto saugumiečiai.

Viešvėnų gyventojas Kalauskis šventė krikštynas, sute-mus įsismaginę svečiai sukūrė Joninių laužą, prie jo tuoj pristatė milicininkai. Lietuvai ly-jant, milicininkai prie kalnų budėjo visą naktį, moterys rytą (5 val.), eidamos melžti karvių, juos užjausdamos kalbino.

Telšių autoinspekcijai ir milicininkams talkino Kelmės, Šaulių ir Vilniaus pareigūnai. Ir vis tik Telšių ir Viešvėnų apylinkių kalnai švietė laužais.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpoje: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Marlo Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Parduojamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj krepjiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalla Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelte. s. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIOJŲ PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir., adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privi-
žlavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITŲ KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Venecuelos gražuolė Silvija Martinez ir jos motina Adelė Martinez-Stepulionytė, gimusi Plungėje.

"MISS VENECUELA" LIETUVIŲ KILMĖS

Venecuelos valstybėje vyko to krašto gražuolės rinkimai. "Miss Venecuella" titulą laimėjo Silvia Martinez, kurios motina yra lietuvaitė — Angelė Stepulionytė, gimusi Plungėje.

Motina su tėvais į Venecuella iš Vokietijos atvyko po II-jo pasaulinio karo. Angelė buvo dar jauna, kokios 15 - 16 metų. Ten ištekėjo už advokato Martinez.

Silvijos tėvas, advokatas Miguel Martinez, palikdavo savo įstaigą ir du kartu per savaitę ją vedavo į lietuvių kalbos pamokas. Tėvai stengėsi Silviją išmokyti lietuviškai, bet ji kalbos nepamokė. Su savo broliais lanko lietuviškus parengimus.

Silvija yra 22 metų, įpusėjusi teisės studijas. Už dviejų metų jau bus teisininkė. Aukšto ūgio. Ji atvažiavo į pasaulio gražuolių rinkimus — Miss Universe, kurie bus Miami, Fla., ir atstovaus Venecuella. Venecuella jau turėjo dvi Miss Universe, dvi Miss World ir 4 Miss South America.

Rinkimų laimėjimo proga gražuolė gavo luksusinę mašiną, televizijos kontraktą su didele alga vineriem metams, gavo ir daugybę kitų dovanų.

Jos motina tą pačią dieną buvo išrinkta varžovių motinų karaliene.

Giminės mūsų kaiminystėje

Ši gražuolė turi artimų giminių mūsų kaiminystėje, mūsų Woodhavene. Čia gyvena jos teta — Aleksandra Žukauskienė. Ji gyvena Park Lane So., Woodhaven, N.Y. Aleksandra Žukauskienė gražuolės motinai Angelei Stepulionytei yra tikra teta. Tos Stepulionytės motina ir Aleksandra Žukauskienė yra abi seserys, abi Pociūtės, gimusios Sedoje.

Praeitą savaitę einu pro A. Žukauskienės namus ir ji sulaukė ir parodė iliustruotą žurnalą iš Venecuelos, kur kiekviename puslapyje buvo įdėta gražuolė, jos konkurentės, motina. Buvo ir visa aprašyta. Ta literatūra ir čia pasinaudota (p.j.)

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS ● Prenumerata metams \$15.00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija laiko savo nuostata ● Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreikšia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Būk didelė ir galinga!

Prieš mus — liepos 4-toji — Amerikos nepriklausomybės šventė. Didžiai pasaulio daliai tai yra irgi didelė šventė, kuri palaiko jų viltis ir teikia jėgas grumtis su sunkia kasdienybe. Laisvuosius skatina dar labiau saugoti ir ginti savo laisvę, pavergtuosius, išstremtuosius palaiko vien savo laisvės viltimi, kad ir ten ateis geresni laikai.

Tokių švenčių metu verta džiaugtis pasiektais laimėjimais, verta susimąstyti apie ateitį, ką daryti, kad kraštą neužpultų kokie negandai.

Visi džiaugiamės didele Amerikos technologine pažanga — jos, satelitais, komunikacija, kompiuteriais, dideliais moksliniais pasiekimais, kelių ir miestų statyba, stiprėjančia ekonomija. Džiaugiamės ir didžiuojamės išaugusia Amerikos karine jėga. Militarinė Amerikos galybė neša pasauliui taiką ir sulaiko sovietinę ekspansiją, sutramdo jos norus kurti naujas sovietines kolonijas.

Besidžiaugdami turime ir įsipareigoti šiam kraštui, nes čia naudojames jų laisvę, čia susikūrėme sau pragyvenimą, net ekonominį gerbūvį, kur kas geresnį, nei kituose kraštuose. Tad ir mum turi rūpėti šio krašto ateitis ir jo gerovė, nes esame čia, savo darbu ir mokslu jį statome ir palaikome. Čia mūsų tėvynė!

Yra žmonių, kurie laikosi labai nuošaliai, jie tartum sėdi ant Olimpo kalno ir tik kritikuoja Ameriką, kad viskas čia negerai — blogi keliai, blogi traukiniai, blogas socialinis aprūpinimas, iš viso blogas gyvenimas. Jie save išjungia iš viso dabartinio gyvenimo ir tariasi, kad tai jų neliečia. Jūs esate tokie ir anokie, jūs kalti!

Pirmiausia neteisinga pasitraukti iš gyvenimo ir pasidary-

ti tik kritiku. Visi esame atsakingi už dabartinį, visi tad turime dalyvauti dabarties gyvenime ir tik pozityviai veikti, kad šis kraštas būtų stipresnis, galingesnis.

Bet tie visi kritikai yra lyg trumparegiai, jie nepajėgia išžvelgti, ką tai reiškia. Jie surengia demonstracijas, kad atominės jėgąs kenkia kraštui, kad kenkia atominiai laivai. Kaip jie šaukia ir kritikuoja, kad Amerika nori sustabdyti komunizmo įsitvirtinimą centrinėje Amerikoje. Tai, sako, — yra kišimasi į svetimos valstybės reikalus. Bet apsisukę jie patys demonstruoja prieš Pietų Afriką, reikalauja, kad ten pasikeistų vyriausybė. To tai nelaiko kišimosi į svetimu reikalus, o tikrumoje yra tas pats.

Kai žiūrime televizijos, lengva pastebėti, kaip viskas ten nudažoma viena liberaline spalva, kaip stengiamasi sumažinti Amerikos didybę, kaip visur kritikuojama bet kokie teigiami valdžios potvarkiai, kurie stiprina Ameriką, kurie tramdo komunizmo ekspansiją.

Visi tie demonstruotojai tariasi tarnaujant Amerikos laisvei, o tikrumoje jie griaua Ameriką. Kadaisė Chruščiovas, atvykęs į šį kraštą pasisvečiuoti, viešai pareiškė: — Mes jus palaikydome!

To ir siekia visi Amerikos priešai — supūdyti Ameriką iš vidaus, vis mažinti ir mažinti jos militarinę galybę, išugdyti netvarką krašte, išugdyti netvarkingą žmogų huliganą. Kuo daugiau netvarkos, suirutės, tuo bus geriau tiem, kurie siekia Amerikos pražūtis. Pasinaudodami laisve, tie Amerikos gerovės priešai išėmė ir maldą iš mokyklos, legalizavo abortus, sukūrė tokį gyvenimo stilių, kad klestėtų huliganizmas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, 1978 metais V-tojo PLB seimo Toronte įpareigota ir JAV bei Kanados Lietuvių Bendruomenių valdsdybų ir Lietuvių Fondo paremta, 1981 nutarė įsteigti LITUANISTIKOS KATEDRĄ Illinois universitete Chicagoje. Litanistikos katedros teisiniais, organizaciniais, lėšų telkimo ir kitais jos reikalais rūpintis buvo pavesta tiems tikslams specialiai įkurtam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondui (Lithuanian World Community Foundation).

PLB atstovai (pirmininkas Vytautas Kamantas ir sekretorius dr. Antanas Razma) 1981 lapkričio 20 pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje, įsteigiančią pirmąją ir amžinąjį lėšų telkimo pasulyje Litanistikos katedrą su 750,000 dolerių fondu, kurio palūkanos išlaikys profesorių, raštinę, katedros leidinius, paskaitas visuomenei, konferencijas ir kt. Pagal sutartį, pats universitetas skyrė 150,000 dol., o PLB pažadėjo surinkti 600,000 dolerių iš pasaulio lietuvių per penkerius metus.

Litanistikos katedra įsteigta užtikrinti, kad dideliame ir pasauliniu mastu žinomame JAV universitete, didžiausioje lietuvių išeivijos kolonijoje Chicagoje, būtų gero profesoriaus vadovaujama nuolatinė aukšto lygio litanistikos studijų, kursų ir tyrimų vieta, kuri teiktų mokslinę ir visuomeninę naudą lietuviams ir Lietuvai. Katedra taip pat užtikrina, kad litanistika būtų akademiniam pasulyje dėstoma profesionaliai ir ruošytų kandidatus magistro bei daktaro laipsniam. Katedra puoselės ir tas litanistikos sritis, kurių

Bet mes tikime į tradicinę galingą Ameriką. Tik galinga ir drausminga Amerika išsaugos pasaulio laisvę, išvaduos pavergtas tautas ir pavergtam žmogui suteiks asmeninę laisvę.

Kad Amerika būtų tvirta ir didinga, neužtenka tik prieš televiziją sėdėti ir savo namais rūpintis. Pasirūpinkime ir šio krašto ateitimi. Veikime savo kongreso narius, senatorius, kad jie stiprintų Amerikos militarinę galybę, kad išugdytų naują moralinę šio krašto didybę.

Mes tikime į didžiąją demokratiją, sveikiname ir džiaugiamės Amerikos nepriklausomybe, jos švente, patys triūsime, kad Amerika būtų didinga, nes tik tada išsilaikys demokratija pasaulyje. Tik Amerikos didybė išlaisvins pavergtas tautas, tuo pačiu ir Lietuvą!

LITUANISTIKOS KATEDRA

šiandien okupuotoje Lietuvoje laisvai studijuoti neįmanoma. Katedra yra sutarties garantuota visiems laikams. Katedra lietuvių visuomenei duoda svarbų prestižą ir politinį statusą Amerikos visuomenėje ir akademiniam pasaulyje.

Illinois universitetas, pastatytas arti Chicago miesto centro, apima 163 akrus žemės su 66 pastatais ir turi 25,000 studentų, kurių tarpe yra bent 500 lietuvių kilmės. Illinois universitete yra šie fakultetai ir sritys: architektūra, menas, miestų planavimas, sveikatos profesijos, prekybos administracija, dantų gydy-

mas, pedagogika, inžinerija, kūno kultūra, humanitariniai mokslai, kalbos, medicina, slaugės mokslas, farmacija, viešosios sveikatos apsauga, socialinės profesijos.

Chicago ir priemiesčių įvairaus lygio litanistikos švietimo mokyklų ir įstaigų tinklas gali užtikrinti aukštesniajam litanistikos mokslui pakankamą studentų skaičių jau vien iš artimųjų apylinkių. Litanistikos studentai turi pirmenybę gauti stipendijas savo mokslui iš Lietuvių Fondo.

Litanistikos katedra jau sėkmingai veikia nuo 1984 rugsėjo

mėnesio su pirmaisiais litanistikos sričių kandidatais, siekiančiais magistro ir daktaro laipsnių. Katedrai vadovauja patyres profesorius dr. Bronius Vaskelelis, paruošęs naujus aukštesnio lygio litanistikos kursus ir magistro bei daktaro laipsniam įsigyti programas, kurios buvo universiteto vadovybės patvirtintos. Jau veikianti Litanistikos katedra yra didžiulis kultūrinis bei mokslinis laimėjimas, garbė ir pasididžiavimas ne tik išeivijos lietuviams, bet ir visai lietuvių tautai.

Illinois universiteto slavistikos fakultete jau dvylikti metai veikia 16-ko dalykų litanistikos programa, išlaikoma pačio universiteto ir remiama Lietuvių Fondo bei JAV Lietuvių Bendruomenės. Šiai programai vadovauja dr. Violeta Kelertienė. Ją baigę gali įsigyti bakalauro laipsnį.

Įsteigus Litanistikos katedrą, Slavistikos fakultetas pakeitė savo vardą į Slavų ir Baltų kalbų ir literatūrų fakultetą. Kadangi universitetas leidžia studentams pasirinkti litanistiką šalutine ar pagrindine mokslo šaka, tai dabar Illinois universitete Chicagoje litanistiką studijuojantieji gali įsigyti bakalauro, magistro ir daktaro laipsnius iš litanistikos sričių. Illinois universitetas turi gausų litanistikos knygyną, kuris kiekvienais metais didinamas naujomis knygomis bei leidiniais.

Iki 1984 pabaigos lietuviai sumokėjo 300,000 dol. arba pusę pažadėtos sumos Illinois universitetui Chicagoje. 235,000 dol. suaukojo pasaulio lietuviai per PLB Fondą, 60,000 dol. davė JAV Lietuvių Fondas ir 5,000 dol. Kanados Lietuvių Fondas.

PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė paskelbė 1985 metus Litanistikos katedros lėšų vajuos metais ir kvietė visą lietuvių išeiviją, jos organizacijas ir kraštų Bendruomenes prisidėti prie šio vajuos įgyvendinimo, kad per šiuos metus būtų galima surinkti likusią sumą.

Visi Litanistikos katedros aukotojai bus tinkamai įvertinti ir prisiminti bei pagerbti. Pažadėtos 600,000 dol. universitetui sumokėjus, visų aukotojų, davusių 1 dolerį ar daugiau, vardai ir pavardės arba organizacijų pavadinimai ir galutinės sumos bus surašytos į dvi specialias Litanistikos katedros

(nukelta į 4 psl.)

Didingoji Amerikos Laisvės statula, pati garsiausia visame pasaulyje, pavergtiem kraštam virtusi laisvės simboliu.

POETAS ANTANAS BARANAUSKAS

150 metų nuo jo gimimo

"Giedu dainelę, savo giesmelę Apie rūpesčius, vargelius Lietuvos krašto, ne taip iš rašto,— Giedu senųjų žodelius..."

(Iš A. Baranausko "dainų dainelė")

● Gyvenimas ● Literatūrinė kūryba ● Mokslinė veikla — kalbininkas ir matematikas ● Jo reikšmė lietuvių tautai.

PAULIUS JURKUS

kę, pamąstyti apie gyvenimą ir žmogaus likimą.

Važiuojant dienos keičiasi panašiai. Poetas rašo apie nuobodžią savo kelionę:

Mums bevažiuojant išbrėško, prašuito, Auštant nusblaiė ir rąkas nukrito, Dangus apniūkęs, ir oras be vėjo Lyg tartum klausės, kai plentas tarškėjo.

Keliasi rudens rytas, poetas svajoja, prisimena tėviškę ir surašo aniem laikam būdingą posmą.

Esame girdėję, kad anais laikais žmonės bendrai drauge daug meldėsi ir giedojo. Viena tokių giesmių buvo rožančius. Marijos pasveikinimu pradėdavo dieną ir paskui giedodavo ir giedodavo Sveika Marija, kol baigdavo rožančių.

Žmonės keldavosi anksti, skubėdavo į rudens darbus. Toje tamsoje prieš aušrą ir skardėjo trobelės, šventų giesmių pripildyta. Susirinkę juo namiškiai gieda rožančių, savo maldoje prisimena Antaną. Visa tai poetas yra pats pergyvenęs, dabar prisiminimuose keliaudamas svajoja:

Priminiau sau, kad nedėlia šiandieną, Dasigodojau, kad Tamstos iš viena Gryčion susirinkę, rožančių pradėję, Giedant intenciją man' paminėjęt.

Tokioje kelionėje dažnai reikia sustoti. Poetas rašo:

Ir užkandę ir pasganę, Naujas sylas gavom, Pasikinkę, įsisėdę Vėl toliau važiuovom.

Keliu eina žmoneliai, jie apsi- rengę panašiai kaip Lietuvoje. Gal bažnycion eina? Jis paklausė savargusio žmogelio, kas tie? Ir jam atsako, kad "ruskai kalba čia svietelis".

Prisiminęs besimeldžiančią tėviškę, sutikęs ir kitus senelius, kiūtinančius į cerkvę, jis parašo eilėraštį: "Oi su malda dūšiai saldu".

Čia jis išryškina maldos prasmę ir jos galybę. Štai kel- letas posmų iš to eilėrašcio: *Oi su malda dūšiai saldu, Širdžiai ramu, drąsu, gryna, Taip, kaip lietus sausas vietas Malda dūšių atgaivina.*

Mūsų žmonės iš malonės Kad pakeltų dangun balsą, Kožnam karte rastų arti Dievo lockos didžiū skalsą. Vienok malda šturmus valdo Ir pakajū dūšioj daro, Ir nedorus svieto norus Iš po širdies laukan varo...

Čia randame gana daug bar- barizmų: dūšia, locka, beda, šturmai, pakajus, svietas... Gal vienam kitam šie žodžiai jau nežinomi, nesuprantami, pvz. locka — malonė, bet anais laikais jie buvo gyvi ir nuolat vartojami. Tik vėliau, lietuvių kalbą tobulinant ir ją švarinant, visi šie

žodžiai buvo iššluoti iš lietuvių kalbos.

Aprašo ir Petrapilio grožybes, didžiąją Nevą, gražius mūrus, auksu papuoštas cerkves. Pro visą tą puošnumą ir blizgesį jis išsiilgsta savo gimtinės ir rašo tokius posmus:

Man gi gražesnė Lietuvos Anykšta, Gražesni mūsų trynytėliai stori, Gražesnės mūsų, nors surakę, gryčios, Gražesnės mūsų medinės bažnyčios, Gražiau už auksą dvasia šviečia širdys,

Vagysčių, mūsų čia niekur nespirdi.

Revoliucijos balsai

Kelionės aprašymai ūmai virsta revoluciniais sūkiiais, virsta laisvės troškimu. Tai gražiai išreikšta dainoje "Nu Lietuva, nu Dauguva".

Eilėraštis parašytas sklandžiai, todėl greitai virto daina, kuri ėjo per kaimus, pasiekė inteligentus, ir dabar posmai degina visus. Štai tie posmai, kurie pagauna ir uždega skaitytoją. Eilėraštis ilgas. Ir čia prikeliamas senovė, apraudojama, paguodos randama maldoje prie kryžiaus, Dievas "locką" duoda. Poetas rašo: *Tu, Lietuva — tu mieliausia Mūsų motinėle? Tu, Dauguva, tu plačiausia Lietuvos upelė!*

Anei rašto, anei druko Mums turėt neduoda, Tegul, sak, bus Lietuva Ir tamsi ir juoda!

Kad tu, gude, nesulauktum, Ne taip, kaip tu nori, Bus kaip Dievas duos, Ne tavo priesakai nedori!

Silpna, trumpa savo valdžia Dievo provd laužai, Mygi, spaudi mūsų šalį, Mūsų žmones gniaužai!

Neįveiksi, sėnau štaurės: Mūsų širdys tvirtos,— Seniai buvo išmiegtos, Seniai keptos, virtos.

J. Tumas-Vaižgantas ir pastebėjo, kad tokius eilėraščius Baranauskas parašė po 1863 metų sukilimo, uždraudus spaudą. Bet tai lieka tik spėjimas. Jie įglausti į "Kelionė Peterburge" ciklą, taip juos ir vertiname.

Kiek čia revolucinės ugnies, kiek jėgos ir pasipriešinimo, ryžto, kad niekada lietuvių neįveiksi, — jis jau buvo kovų išmėgintas.

Toliau jis dėmoja važiuodamas plentu. Ir vėl rašo posmus, kurie tinka iršiandien:

(Bus daugiau)

Seton šeima New Yorke 1803 m. Vitražo detalė iš Šv. Elizabeth Ann Bayley Seton bažnyčios Shrub Oak. Dail. Albinas Elskus.

NAUJI DAIL. A. ELSKAUS VITRAŽAI

Dail. Albinas Elskus, vitražų meistras, žinomas savo srities specialistas, yra sukūręs vitražus eilei Amerikos bažnyčių nuo Atlanto iki Pacifiko.

Naujausi jo darbai yra vitražai amerikiečių šventosios Elizabeth Ann Seton bažnyčiai, kuri pastatyta Shrub Oak, N.Y., mieste ir jau atidara publikai.

Šie vitražai pasižymi savo elegancija, grakščiu ir gražiu piešiniu. Apvaldęs vitražo techniką, jis iš stiklo išgavo tartum grafikos piešinius — lengvas elegantiškas linijas. Subtyliai, nenueidamas į detales, jis parodė praeito amžiaus pradžios aprangą ir specifinius žymius tos epochos daiktus. Bet jis nepasilikio senovėje — vitražą atvedė iki mūsų laikų. Vitražo apačia ir viršus užbaigiami modernia kompozicija.

Anksčiau dail. Albinas Elskus į savo vitražus įvesdavo daug detalių, daug žėrinčių spalvų, jo vitražas buvo sudėtingas ir komplikotas. Dabar jis nuskaidrėjo, atsiskleidė triukšmingų formų ir pasilikio tik prie būtiniausių linijų.

Čia ir dedame tuos naujus Albino Elskaus sukurtus vitražus.

Kas buvo ta šventoji amerikietė?

Šventos Elizabeth Ann Bayley Seton gyvenimas buvo trumpas, bet įvairus. Ji gimė New Yor-

ke, buvo pagarbi duktė, mylinti žmona ir motina, mokytoja ir įkūrė American Sisters of Charity.

Ji užaugo ir gyveno turtingoje episkopalo šeimoje. Jos tėvas buvo gerbiamas ir žinomas medicinos daktaras New Yorke. Nuo jaunų dienų ji rūpinosi neturtingųjų globa. Su savo artimom draugėm kas savaitę aplankydavo New Yorke vargstančius ir gyvenančius skurde. Už tuos šalpos darbus ji dažnai buvo minima, kaip Little Sisters of the Poor.

1794 metais ištekėjo už prekybininko William Magee Seton ir susilaukė penkių vaikų. Jos vyras mirė 1803 metais Italijoje. Ir tai ją labai paveikė. Italijoje begyvendama, susidomėjo katalikų tikėjimu.

Sugrįžusi į New Yorką, 1905 metais Šv. Petro bažnyčioje priėmė katalikų tikėjimą. Tuo savo žingsniu ji neteko daug savo draugų ir artimųjų New Yorke. 1808 su vaikais persikėlė į Baltimorę, Md. Tais pačiais metais ten sukūrė ir atidarė pirmąją pradinę mokyklą bei padėlinių.

1975 rugsėjo 15 popiežius Paulius VI Vatikane ją paskelbė šventąja. Elizabeth Ann Bayley Seton yra pirmoji šventoji, gimusi Amerikoje.

LITUANISTIKOS KATEDRA

(atkelta iš 3 psl.)

aukotojų knygas, kurių viena bus laikoma Illinois universitete Chicagoje, o antra PLB raštinėje Jaunimo Centre Chicagoje. Paaugoję nuo 1 dol. iki 999 dol. bus vadinami **rėmėjais**, nuo 1,000 dol. iki 4,999 dol. **mecenatai**, nuo 5,000 dol. iki 9,999 dol. **steigėjai**, o 10,000 dol. ar daugiau **garbės steigėjai**.

50 dol. ar daugiau davę Lituanistikos katedrai rėmėjai, mecenatai, steigėjai ir garbės steigėjai gaus atitinkamus pažymėjimus arba padėkos lapus.

500 dol. ar daugiau paaukojusiu vardai ir pavardės arba organizacijų pavadinimai bus įrašyti į dvi specialias garbės lentas, kurių viena bus pakabinama Illinois universitete Chicagoje, o antra PLB raštinėje Jaunimo Centre Chicagoje.

Daugelis darbuotojų prisideda prie savo tarnautojų aukų, jas papildydamos tokia pačia ar net ir didesne suma kokią davė pats tarnautojas. Reikia pasiteirauti, pranešti ir paprašyti, kad darbdavys taip pat paaukotų Lituanistikos katedrai Illinois universitete.

Sudarydamas testamentą, aukotojas gali palikti visą ar dalį savo turto kaip amžiną paramą Lituanistikos katedrai. Testamentinį palikimą Lituanistikos

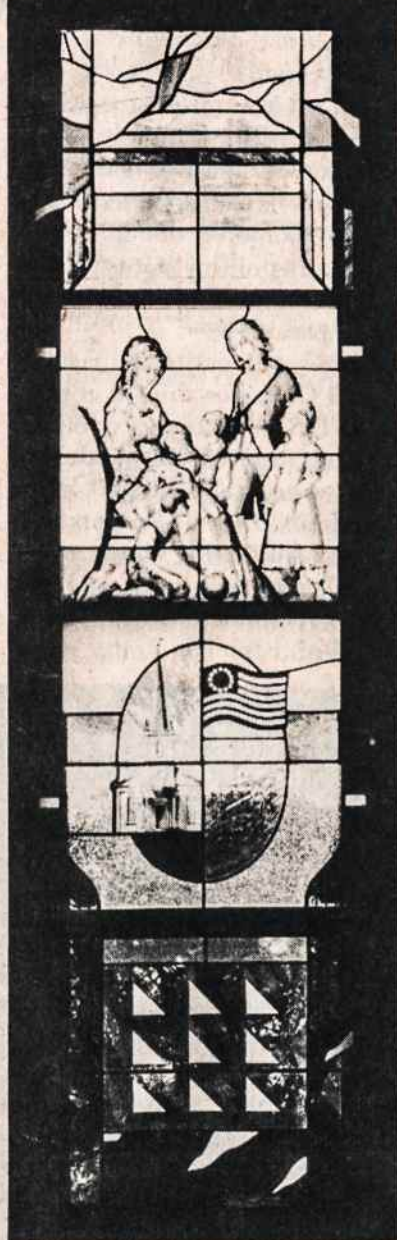
katedrai reikia įrašyti angliškai taip:

"For the Lithuanian World Community Foundation, incorporated under certificate No. 5582, Secretary of State of Illinois in 1979, the Endowed Chair of Lithuanian Studies at the University of Illinois at Chicago fund."

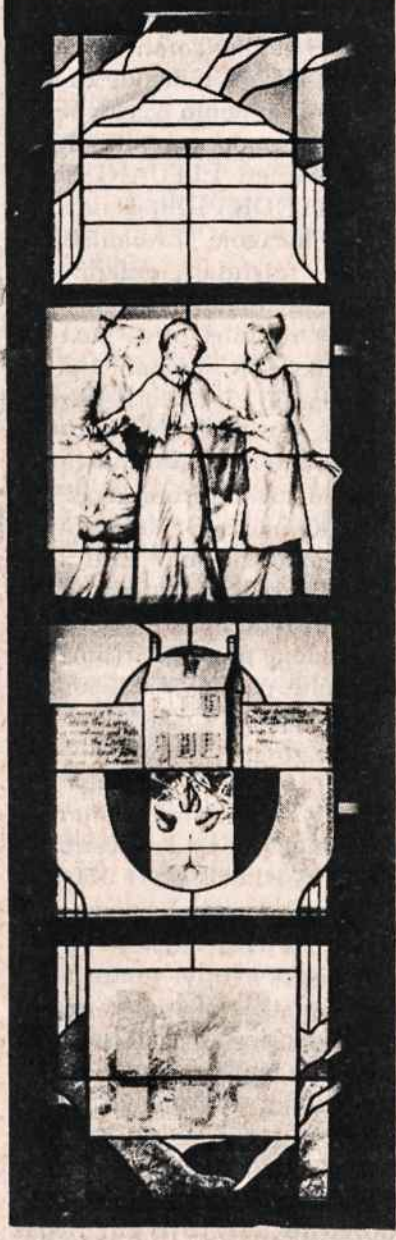
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas (angliškai: The Lithuanian World Community Foundation, I.D. No. 36-309 7269) yra pelno nesiekianti institucija, įregistruota Illinois valstijoje ir turi atleidimą nuo mokesčių pagal Internal Revenue Service nuostatus 501 (c) 3. JAV ir Kanados aukotojai gali nurašyti visas aukas Lituanistikos katedrai nuo savo pajamų mokesčių.

Aukos Lituanistikos katedrai gali būti renkamos visuose pasaulio kraštuose per kraštų ar vietovių komitetus, kraštų Bendruomenes, atstovus bei įgaliotinius, kurie palaiko tiesioginį ryšį ir atskaitomybę su PLB Fondu. Visos surinktos aukos turi būti nedelsiant (bent vieną kartą per mėnesį) persiųstos PLB Fondui. Gautos aukos Lituanistikos katedrai yra reguliariai skelbiamos "Pasaulio Lietuvių" ir kitoje lietuvių spaudoje.

Aukų čekius rašyti: "Lithuanian World Community Foundation" vardu ir visas aukas

Elizabeth Ann Seton su vyru William ir jų penkiais vaikais New Yorke 1803 m. Apačioje Šv. Trejybės bažnyčia New Yorke, Broadway ir Wall St., ir pirmoji oficiali Amerikos vėliava 1777 m. Vitražas iš Šv. Elizabeth Ann Bayley Seton bažnyčios, Shrub Oak, N.Y. Vitražą sukūrė dail. Albinas Elskus. Dydis — 10'00" x 2'9"

Elizabeth Ann Seton su pirmomis vienuolėmis Baltimorėje 1808 metais. Pirmoji parapiinė mokykla Baltimorėje 1808 m. Vitražas iš St. Elizabeth Ann Bayley Seton bažnyčios Shrub Oak, N.Y. Vitražą sukūrė dail. Albinas Elskus. Dydis — 10'00" x 2'9"

Šv. Elizabeth Ann Bayley Seton (1774 - 1821) portretas. Dail. Albinas Elskus sukurtas vitražas minėtos šventosios bažnyčioje Shrub Oak, N.Y., sukurtas 1983 m., dydis — 10'00" x 2'9".

KNYGA APIE LIETUVOS PAŠTO ANTSPAUDUS

Vokietijoje Kalėdų švenčių metu buvo išspausdintas naujas ir įdomus veikalas — "Lietuvos paštų antspaudai". Knyga turi 331 psl. Tai antras New Yorko Filatelijos draugijos leidinys.

Pirmasis šios draugijos leidinys buvo apie Lietuvos pašto ženklus. Ją išleisti padėjo prestižinė New Yorko organizacija — Collectors Club of New York. Leidinys susilaukė rimto pripažinimo pasaulinėje filatelijos srityje. Tai pavyzdys ir kitom tautom, kaip reikia leisti šios rūšies leidinius.

Dabar šis leidinys dar labiau praturtina lietuvišką filatelinę literatūrą. Jo autorius yra Vytautas Fugelevičius, N.Y. Filatelijos draugijos narys, gyvenęs Vokietijoje, kilęs iš Klaidėdos krašto, iš profesijos — laivininkystės inžinierius.

Tai tikrai monumentalus leidinys ir padarytas labai kruopščiai, su didele kantrybe. Visi paštų antspaudai, kopijuojant originalus, yra nubrėžti ranka. Tokius leidinius išleisti gali tik didžiosios tautos, kurios lengvai gali sutelkti bendras jėgas ir su visom smulkmenom surinkti žinias. Ir šios knygos autorius susilaukė entuziastų pagalbos iš viso pasaulio — iš okupuotos Lietuvos, Australijos, Pietų Amerikos ir JAV.

Keturios knygos dalys
Knyga turi keturias dalis.
Lietuviškoji dalis apima

siųsti į PLB Fondo raštinę adresu: Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60636.

Visiems aukotojams reikiame didžiausią padėką!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas: Vytautas Kamanas — pirmininkas, Kazys Laukaitis — sekretorius, Stasys Jokubauskas — išdininkas, Birutė Jasaitienė — direktorė, dr. Antanas Pacevičius — direktorius, dr. Antanas Razma — direktorius, dr. Tomas Remeikis — direktorius, Nijolė Balzarienė — reikalų vedėja.

smulkiai visas pašto vietas, tų paštų antspaudus nuo pat pirmųjų, vadinamų provizorinių, iki vėliau įvestų standartinių antspaudų, taip pat registracijos, perlaidų antspaudai.

Pašto išvežiojimo diagramos pagal apskritis. Labai įdomu pamatyti savo apylinkės pašto antspaudus. Daugeliui gal tai bus nematytos, nelankytos apylinkės.

Įdomiausi antspaudai yra tie provizoriniai, iš pirmųjų nepriklausomybės metų, kai panaudojo visa, kas pakliuvo po ranka. Kartais yra paliktos rusiškos ar vokiškos raidės. Kartais padaryta pažanga, — jau yra įsigiję gumines raides ir jas sudėję.

Vokiškoji dalis apima įvairius laikotarpius: 1800-1880, 1850 - 1923, 1923 - 1939, 1935-1945. Čia vėl labai daug įvairumo — sąrašai paštų, tikrais lietuviškais vardais, bet rašomi vokiškai. Čia Pirmojo pasaulinio karo pašto antspaudai. Yra tik numeris, kuris jau neišduoda vietovės. Panašūs yra ir Antrojo karo antspaudai, bet kartu yra minimos ir vietovės vokiškai.

Rusiškoji dalis apima caristinės Rusijos laikotarpį nuo 1800 iki 1915 metų. Čia daugiausiai ankstyvieji antspaudai. Jie įdomus tuo, kad aplinkui buvo taškų rėmeliai, o viduryje buvo įrašytas skaičius. Taškai sudėti įvairiai — kartais skritulio pavidalu, kartais kvadratu, šešikampio. Pvz. Telšių numeris buvo 183, rašėsi Telši, taškai buvo sudėti kvadrato forma. Palangos numeris buvo 240, rašėsi Polangen, Tauragės — numeris 9, taškų forma ovalas, Kaunas turėjo numerį 19, rašėsi Kovno, taškai buvo sudėti skritulyje, Vilnius — Vilna — nr. 5.

Lenkiškoji dalis apima visokius laikotarpius — 1800 - 1863 ir vėliau, vadinamo Vidurinės Lietuvos laikotarpio, lenkam užėmus Vilnių 1920 - 1922. Po to 1922 - 1939 laikotarpis.

Įdomus tas ankstyvas periodas, kada nebuvo dar išgalvoti pašto ženklai. Ant užsilikusiu laikų matome tiesius antspau-

Kristaus Prisikėlimas, dail. Albino Elskaus mozaika, 33 pėdų aukščio, 11 pėdų pločio, sukurtas 1983 m. Holy Cross Cemetery naujojo mauzoliejaus koplyčioje North Arlington, N.J. Mozaika buvo atlikta Crovatto studijoje Italijoje ir Yonkers, N.Y.

dūs su tokiais vardais: Prieni, Szaki, Weyvery, Wierzbolow, Wladislawow. Dauguma tokių išsilikusiu antspaudų yra ant kalinių laišku, kurie yra sulankstyti ir tada jau kaip vokas išsiųsti.

Dar yra viena dalis — amerikoniškoji dalis ir kitos. Čia yra įvairūs proginiai antspaudai. Kai kurie yra oficialūs, išleisti atskirų valstybių įvairiomis progomis. Šioje dalyje sudėti ir antspaudai iš DP stovyklų Vokietijoje, iš anglų ir amerikiečių zonų — Seedorf, Hassendorf, Montgomery, Meerbeck, Hanau, Augsburg, Schongau. Vokai yra su tų stovyklų antspaudais ir su išspausdintais specialiais ženklais.

Turinio sąrašas padarytas trim kalbom: lietuviškai, vokiškai ir angliškai.

Leidinyje taip pasidaro ne tik filatelijos dalis, bet drauge čia yra ir Lietuvos istorijos dalis.

K. Matuzas
P.S. Gaila, kad tokie leidiniai nesiumčiami laikraščio redakcijom, jie dar papildytų tokias ži-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

"TĖVYNĖS SARGO" pirmasis šių metų numeris — 1(60) yra skiriamas prezidento Aleksandro Stulginskio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti. Numeris yra 128 psl., dviem lankais padidintas, ir kaupia įvairios medžiagos. Kad prez. Stulginskis vertas specialaus prisiminimo, turbūt neginčys niekas. Moderniojo Lietuvos istorijoje jo asmuo ir vaidmuo ryškūs ir šviesūs. Jis buvo ne tik Lietuvos Steigiamojo Seimo pirmininkas ir Lietuvos Respublikos Prezidentas, bet ir ilgametis Sibiro kankinys. Jis buvo ir vienas iš tų, kurie pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Po trumpo vedamojo dedamas teisininko Petro Stravinskio paskaitos apie Stulginskį tekstas. Iš pirmojo vokiškosios išėjijos "Tėvynės Sargo" numerio 1947 m. perspausdinamas kai kurios M. Krupavičiaus straipsnio apie Stulginskį ištraukos. Toliau seka prez. Stulginskio paskutinė kalba laisvoje Lietuvoje Vasario 16-sios proga. Originalus prof. dr. Prano Jucaičio atsiminimų pluoštas iš savo bendradarbiavimo su Stulginskiu redaguojant "Tėvynės Sargą" 1919. Toliau seka teisininko Vytautaitis (neseniai mirusio) paskaitos apie Stulginskį ištraukos.

Numeryje telpa ir kitos medžiagos. Čia baigiamas prof. dr. Juozo Ereto straipsnis "Apie visokeriopą auklėjimą", pateikiami Europos parlamento rinkimų daviniai, pagerbiami amžiams sukaktuviniškai: buvęs ilgametis "Tėvynės Sargo" redaktorius Petras Maldeikis — 80 m., prof. P. Jucaitis — 88 m., Vaclovas Kasakaitis — 87 m., (miręs š.m. balandžio 1), Petras Balčiūnas — 83 m., Petras Kliorys — 75 m., prel. Vytautaitis — 75 m. ir kunigystės 50 m., dr. Kazys Šidlauskas — 70 m. ir Kazys Pabedinskas — 80 m.

Kun. Juozo Vailokaičio pirmojo krikščionių demokratų pirmininko ir Lietuvos pramonės kūrėjo 40 m. mirties sukakties proga talpinamas kun. Vytautaitis, MIC, pamokslas. Pats redaktorius rašo apie krikščionis demokratų ir žmogaus teises. Plati pasaulio KD veiklos apžvalga, mūsų draugų eilėse, spaudos ir gyvenimo skyriai ir kt.

Zurnalo viršelį papuoštas prez. Stulginskio nuotrauka. Šio numerio kaina \$4.00. Žurnalo administracija: Adomas Viliušis, 4050 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60632.

Įvairūs Lietuvos paštų antspaudai iš senesnių pasirodžiusios knygos "Lietuvos paštų antspaudai".

niais, kur jie gaunami, kaip išleisti, kaip įrašyti. Bet ir tai, kas čia parašyta, atrodo, kad autorius įdėjo labai daug darbo ir sutelkė beveik porą amžių paštų antspaudus, kurie būtų įdomūs ir vertingi lietuviui. (Red.)

PO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RINKIMŲ

1985 m. JAV Lietuvių Bendruomenės XI-tai tarybai išrinkti tarybos narių ir kandidatų sąrašas. Pirmas skaičius po pavardės — amžius, antras skaičius — kiek gauta balsų.

Bostono apygarda:
Meilus, Eduardas, Jr. — 30 — 445, Čepas, Gintaras — 44 — 428, Izbickas, Vytautas — 65 — 428, Kazimieras, Edvardas — 49 — 324, Pautienius, Mindaugas — 40 — 294. Kandidatai: Kairienė, Aldona — 55 — 285, Meiluvienė, Teresė — 28 — 279.

Connecticut apygarda:
Balsys, Linas — 24 — 398, Budrys, Ignas — 52 — 353, Vėbrautė-Gustienė, Vaiva — 28 — 336, Dresliūtė, Zina — 23 — 311, Dzikas, Alfonsas — 46 — 296. Kandidatai: Kavaliūnaitė, Dalia — 33 — 246, Vileišis, Petras — 78 — 243.

Floridos apygarda:
Karnienė, Angelė — 53 — 383,

Uršaitis, Kazys — 73 — 369, Krasauskas, Mečys — 72 — 347, Dabušis, Viktoras — 74 — 332.

Michigano apygarda:
Rugienis, Algis — 50 — 367, Anužis, Saulius — 26 — 340, Petrulis, Vytautas — 56 — 300, Urbonas, Jonas — 60 — 275. Kandidatė: Kamantienė, Gražina — 39 — 233.

New Jersey apygarda:
Didžbalienė, Danguolė — 47 — 341, Bitėnas, Rimantas — 39 — 334, Brazinskas, Algirdas — 59 — 298, Veblaitis, Julius — 61 — 270, Ardytė - Juškienė, Rasa — 264. Kandidatai: Audėnas, Vladas — 61 — 250, Karasienė, Ona — 58 — 192.

New Yorko apygarda:
Zilionytė, Eglė — 18 plus — 348, Kezys, Romas — 55 — 330, Pugevičius, Kazimieras — 56 — 326, Sidas Vladas — 44 — 315, Gedminienė, Genė — 18 plus — 273. Kandidatai: Vakselis,

Kultūros Židinio sodelyje prie Laisvės paminklo, uždegus ugnelę, giedama Marija, Marija, pagerbiant ištremtuosius į Sibirą. Prie paminklo stovi Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir Sibiro tremtinė Elena Juodčapienė. Nuotr. P. Bivėnio

Aleksandras — 69 — 267, Miklas Kęstutis — 62 — 189.

Ohio apygarda:
Bublys, Romualdas — 46 — 355, Stankus, Viktoras — 42 — 351, Ardytė, Reda Elena — 26 — 339, Butkus, Antanas — 65 — 310, Kudukis, Raimundas — 45 — 240. Kandidatai: Bieliauskas, Vytautas — 64 — 232, Idzelis, Augustinas — 42 — 226.

Pietryčių apygarda:
Gečienė, Teresė — 47 — 396, Volertas, Virgus — 29 — 387, Danta, Algis — 55 — 326, Stirbienė, Jūratė — 31 — 265. Kandidatai: Krokys, Bronius — 67 — 197, Surdėnas, Gediminas — 55 — 196.

Vakarų apygarda:
Bureikaitė, Rita — 23 — 269, Dabšys, Gintautas Tadas — 19 — 212, Vidugiris, Vytautas — 54 — 209, Kojelis, Juozas — 68 — 177. Kandidatai: Raulinaitis, P. Algis — 57 — 169, Mažeika, Antanas B. — 44 — 153.

Vidurio Vakarų apygarda I:
Kisielius, Petras — 67 — 1189, Drunga, Mykolas — 36 — 1132.

WASHINGTON, D.C.

Baltųjų Rūmų kvietimu birželio 20 įvyko susitikimas su Office of Public Liaison vedėja Linda Chavez ir jos asistentu etniniam reikalui Linu Kojeliu. Susitikime buvo pateikta informacija ir kalbama apie Teisingumo Departamento Office of Special Investigations. Americans for Due Process organizacijai atstovavo koordinatė Rasa Razgaitienė. Americans for Due Process kvietimu teisinės problemos paaiškino advokatas David Sprincer ir advokatas Povilas Žumbakis. Etninių grupių akcija apibūdino Coalition for Constitutional Justice and Security vedėjai Antanas Mažeika ir Mari-Ann Rikken.

VILKAVIŠKIEČIŲ

ŽINIAI

Clevelande gyveną vilkaviškiai, norėdami pagerbti Vilkaviškio miesto 320 metų įkūrimo sukaktį ir paminėti 60 metų nuo pirmosios Vilkaviškio gimnazijos abiturientų laidos, šaukia per Darbo Dienos savaitgalį visų Vilkaviškio gimnaziją lankiusių suvažiavimą, kuris įvyks š.m. rugpjūčio 31. Kvietėme atvykti visus, kas tik Vilkaviškio gimnaziją yra lankę. Savo skelbime prašėme užsiregistruoti ligi birželio 15.

Kadangi ligi šiol teatsiliepė tik mažuma, tad registracija dar pratęsiama ligi š.m. liepos 31. Norinčius suvažiavime dalyvauti, prašome kiekvieną būtina pažymėti kiek asmenų atvyksta. Rengėjai turi žinoti dalyvių skaičių, nes surišti su finansine atskaitomybe, patalpomis, programa ir vaišėmis.

Registruokitės, pranešdami šiems asmenims: dr. Vyt. Maurutis, 8450 Briedlehurst Trail, Kirtland, Ohio 44026, tel.: 216-256-1383; Balys Auginas, 4972 Hartley Drive, Lyndhurst, Ohio, 44124, tel.: 216 291-0839.

Rengėjai

IŠ VISUR

— O. Bačkienė, Lietuvos diplomatinio sefo dr. S.A. Bačkio žmona, The International Service Committee kvietimu birželio 13 dalyvavo Raudono Kryžiaus pramijų įteikime, kuris įvyko Šveicarijos ambasadoje. Dalyvavo Raudonojo Kryžiaus darbuotojos ir ambasadorienės. Susirinkimą atidarė Šveicarijos ambasadorius, savo kalboje primindamas Raudonojo Kryžiaus reikšmę tarptautinėje plotmėje ir ryšį su Šveicarija. Premijos už paslaugas Raudonajam Kryžiui buvo įteiktos Vokietijos, Indijos, Korėjos, Filipinų ir Indonezijos ambasadorienėms ir kitom poniom, savanoriškai įsijungusioms į Raudonojo Kryžiaus darbus.

— Vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, lankantis Toronte, birželio 2 Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdybos pirm. Pr. Berneckas, sekr. St. Dargis ir nariai M. Leknickas, J. Nešukaitis ir R. Miečius jam įteikė raštą, kuriame išreiškiami rūpesčiai lietuvių jaunimo sporto ir fizinio lavinimo klausimais.

— Jūrų skautų ir skaučių vadovų-vių lavinimo ir būriavimo stovykla Ludington, Mich., prie Hamlin ežero įvyks liepos 6-13. Ruošia LSS ir LSB jūrų skautų-čių skyriai.

— Dainavoje, per mokytojų, tėvų ir jaunimo stovyklą rugpjūčio 9 Ramunė Račkauskienė skaitys pranešimą apie PLB priemonių centro reikalus, o R. Damijonaitis rodyd, kaip pritaikyti kompiuterius lietuviškam švietimui.

— Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos naujai išrinkta centro valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. — kun. prof. dr. Antanas Liuima, SJ, I vicepirm. — sesuo prof. dr. Joyce Ridikaitė, II vicepirm. — dr. h. c. Angelė Avižonienė, sekr. — dr. Barbara Vileišytė, išd. kun. Algimantas Bartkus, archyvaras — prel. dr. Paulius Jatulis.

— Muz. Aleksandro Stankevičiaus, Aušros Vartų lietuvių parapijos Montrealyje vargonininko, ir Gailos Narusevičiūtės jungtuvės buvo palaimintos birželio 1 Šv. Kazimiero bažnyčioje, taip pat Montrealyje. Mišias koncelebravo klebonas kun. St. Šileika, kun. St. Kulbis ir kun. Iz. Sadauskas. Giedojo Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas Muz. M. Roch, vyrų oktetas ir solistas A. Keblys. Choras pirmą kartą giedojo Aleksandro sukomponuotą "Ave Maria".

— Hartford, Conn., Lietuvių Moterų Klubų Federacijos klubas, įvertindamas Darbininko talką bendroje veikloje, laikraščiu stiprinti atsiuntė 25 dol. Ačiū labai.

— Jubiliejinis ateitininkų kongresas organizacijos 75 metų sukakčiai pažymėti įvyks Chicagoje rugpjūčio 30 - rugsėjo 2. Kongresui rengti komitetas prašo aukų kongreso išlaidoms sumažinti ir ypač jaunimo iš kitų kraštų kelionėms paremti. Aukus siųsti komiteto išdinininko adresu: Kazys Pabedinskas, 7151 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629, Čekiai išrašomi Ateitis Federation Inc. vardu. Aukus JAV-bėse galima nurašyti nuo federalinių mokesčių. Atsiuntus aukas iki liepos 10 dar bus galima paminėti kongreso leidinyje. Vėlesni aukotojai bus skelbiami Ateityje ir kitoje spaudoje.

ADP ATSAKO KALTINTOJAM

Šiomis dienomis JAV laikraščiai ir radijo programos yra pranešusios apie ką tik išleistą pagrindinę žydų organizacijos Anti-Defamation League of B'nai B'rith 40 puslapių memorandumą, užvardintą: "Kampanija prieš Teisingumo Departamento iškeliamas bylas prieš įtariamus karo nusikaltėlius". Memorandumą paruošė konsultavo buvęs OSI prokuroras Eli Rosenbaum.

Memorandumas išvardino penkias organizacijas, kurios "buvo įsteigtos vienam tikslui — priešintis Teisingumo Departamento iškeliamoms bylom". Anot šio raportu, aktyviausios yra Americans for Due Process ir Coalition for Constitutional Justice and Security.

B'nai B'rith memorandumas taip pat atkreipia išskirtinį dėmesį adv. Povilui Žumbakiui, paskirdamas jam atskirą skyrių užvardintą "Aktyvūs advokatas". Kun. J. Prunskio ir "Draugo" redaktoriaus Mykolo Drungos pasisakymai ir rašymai taip pat nagrinėjami. Puolami ir lietuviški laikraščiai "Darbininkas", "Draugas" ir "Dirva". Kalbama apie lietuvių Jurgio Juodžio, Antano Lipšio ir Kazimiero Palčiausko bylas.

Tuoju gavę B'nai B'rith memorandumą, ADP išsiuntė amerikiečių spaudai ir radijui pranešimą, kuris apibūdino ADP nusistatymus, liečiančius OSI keliamas bylas. ADP koordinatė Rasa Razgaitienė, kuri memorandumą apibūdinama kaip pagrindinę vedėja žygio prieš OSI, pasisakė taip: "Esu nustebusi, kad tokia žymi organizacija kaip B'nai B'rith išleistų tokio žemo lygio raportą".

Savo birželio 13 dienos laiške šios žydų organizacijos pirmininkui Kenneth J. Bialkin ADP rašė kad: "Įvairūs primetimai ir kaltinimai prieš ADP yra arba perdėti arba neturintys jokio faktiško pagrindo. Mes juos laikome šmeižikiškais ir mūsų gerą vardą dergiančiais".

Pabrėžta, kad nuo įsisteigimo 1982 metais, ADP yra rėmusi Kongreso nusistatymą ieškoti karinių nusikaltėlių, tačiau OSI įstaiga nesilaiko Amerikos teistumo sąvokos gairių vykdant savo darbą. Priminta, kad net keli federaliniai teisėjai yra iškritinavę ir atmetę sovietų parpūpinčius paliudijimus. ADP nemato jokio dreikalo OSI keliauti į Sovietų Sąjungą ir pataikauti sovietams.

ADP vėl griežtai pasisakė prieš bet kokias deportacijas į Sovietų Sąjungą, kur įvyktų politiniai teismai. "Jei Amerika galvoja, kad OSI apkaltintieji ten susilauks teisingumo, tada Amerika taip pat turi pripažinti, kad Secharansky, Ginzburg, Sakharov ir kiti politiniai disidentai ir kaliniai taip pat susilaukė teisingumo", teigė R. Razgaitienė.

Jinai taip pat atmetė visus B'nai B'rith anti-semitizmo primetimus Americans for Due Process: "Problema šiame atvejuje nėra anti-semitizmas; problema yra kad viena valdžios agendūra švaistosi su savo jėga be jokios atskaitomybės. Mes visi zinome kas įvyko senatoriaus Joe McCarthy laikais (kai visi buvo apšaukiami komunistais). Žiūrėkime, kad tai vėl neįvyktų (kai visi apšaukiami naciais)".

Americans for Due Process Informacija

MIELAS LIETUVI!

Birželio mėnuo jums primena Lietuvos skaudžias dienas, kai Sibirai buvo išvežti tūkstančiai mūsų tautiečių. Sovietų kėslai tebėra gyvi ir šiandien. Jie reikalauja, kad Amerika deportuotų lietuvius ir kitus pas juos ir kad jie suteiks "tinkamą" teisę.

Americans for Due Process protestuoja prieš Amerikos valdžios Office of Special Investigations (OSI) planą atiduoti savo Sovietam draugam mūsų tautiečius.

Americans for Due Process atmeta įvairius žydų organizacijų puolimus ir toliau žada tęsti akciją iškelti OSI persizengimus Amerikos teisei.

Mums reikia Jūsų pagalbos!

Noriam prisidėti prie Jūsų darbo:

Pavardė, vardas

Adresas

Sumaš.....Data

Noriu, kad auka būtų anoniminė.

Čekius rašyti AMERICANS FOR DUE PROCESS ir siųsti:

PO Box 85
Woodhaven, New York, 11421

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS PIKNIKAS

Liepos 7 dieną, 1985

11:45 Iškilmingos mišios.
Keturi pranciškonai švenčia savo 50 metų vienuolinio gyvenimo jubiliejų ir 45 metų kunigystės sukaktį. Mišias laiko ir pamokslą sako vysk. PAULIUS BALTAKIS Gieda Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs
4:30 Meninė programa
Tautiniai šokiai. Vadovauja ONA IR GEDIMINAS IVAŠKAI

Brocktono choro koncertas
Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

LIEPOS 28 D., SEKMADIENĮ,
N. PR. MARIJOS SESERŲ VIENUOLYNO SODYBOJE PUTNAM, CONN.,

METINIS PIKNIKAS— LIETUVIŲ DIENA

11 val. mišios, pamokslas, procesija.
Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą sakys vyskupas Paulius Baltakis, OFM
12 val. pietūs, pramogos
3 val. popiet — Neringos mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
Pasikvieskite ir savo draugus

NAUJAUSIOS KNYGOS

A. N. Niliūno, Žiemos teologija. Premijuotas eilėraščių rinkinys. 8 dol.

A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vlikas, 10 dol.

V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Volerto, Jaučio ragai. Romanas, 8 dol.

A. Baranausko, Piliakalnio šešėliai, 8 dol.

J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Ališo, Anapus marių. Poezijos rinktinė. Kietais viršeliais. 7 dol.

Vl. Kulboko, A. Tulyas, 4 dol.

J. Kraliausko, Ažuolai piliakalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.

M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.

V. Č. Butkienės, Molinis arkliukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

V. Alanto, Gelmių balsai. Premijuotos novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kad liktum tu gyva. Chicago Lietuvos operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.

Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsatytė. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Du gaideliai — 18 lietuviškų dainų vaikams. Muzikinė palyda Andriaus Čerškiaus ir Pauliaus Vyto. Išleista Kanadoje. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gintaras su daina. Toronto "Gintaro" ansamblio dainos vieneto įdainuota 14 lietuvių kompozitorių dainų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Aš čia gyva. Dariaus, Lino ir Andriaus Polikaičių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Tau, mama. 14 kūrinų: 7 skirti motinai ir 7 mišraus žanro. Irašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Pasakos. Irašyta 10 lietuviškų pasakų vaikams. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Ar atminsi? Dainuoja solistė Dana Stankaitytė, akomponuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Įdainuota 14 lietuvių kompozitorių kūrinų. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Govėdai, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinus. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alvydui Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.

Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestrui "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Šios ir kitos lietuviškos knygos lietuviškos muzikos plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VERTINGI LEIDINIAI

Broniaus Kviklio monumentalus veikalas apie Lietuvos bažnyčias leidžiamas atskirais tomiais pagal vyskupijas. Telšių vyskupijos tomas kainuoja 20 dol. Vilkaviškio, Panevėžio ir Kauno arkivyskupijų tomai kainuoja po 23 dol. Visi tomiai gausiai iliustruoti ir įrišti kietais viršeliais. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą.

Prof. Juozo Brazaičio raštai leidžiami atskirais tomiais, spausdinama gerama popieriuje, įrišti kietais viršeliais. I, II, III ir IV tomas kainuoja po 15 dol. V. tomas — 16 dol. Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Gyvenkime taip, kad ateities kartos mūsų nekaltintų, jog nesugebėjome aukotis Lietuvai ir ją išvaduoti!

1985 KELIONĖS Į LIETUVĄ

KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

No. 813 A (18 dienų): rugpjūčio 13 - 30 — \$1,999
10 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR is JFK.

No. 102 (15 dienų): spalio 2 - 16 — \$1,479
10 dienų Lietuvoje su dviem dienom Kaune, 2 Helsinky. FINNAIR is JFK.

No. 117 (15 dienų): lapkričio 7 - 21 — \$1,339
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky. FINNAIR is JFK.

No. 126 (15 dienų): gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,459
10 dienų Lietuvoje, 2 Helsinky, FINNAIR is JFK.

17 DIENU — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 917A: rugsėjo 17 - spalio 3 — \$1,839

11 DIENŲ VILNIUJE, 3 VARŠUVOJE, 1 MAINZE
LUFTHANSA is JFK ir Bostono

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

No. 915: rugsėjo 15 - 28 — \$1,869

No. 106: spalio 6 - 19 — \$1,869
5 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 5 Romoje su 1 diena Florencijoje. ALITALIA is JFK ir Bostono

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

No. 813 B: rugpjūčio 13 - 25 — \$1,729

No. 903: rugsėjo 3 - 15 — \$1,729

No. 930: rugsėjo 30 - spalio 12 — \$1,389
6 dienos Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinky. FINNAIR is JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

No. 806C: rugpjūčio 6 - 17 — \$1,669

No. 917B: rugsėjo 17 - 29 — \$1,439
6 dienos Vilniuje, 3 Varšuvoje, 1 Mainze, LUFTHANSA is JFK ir Bostono

10 DIENŲ — LIETUVA, SUOMIJA
No. 916: rugsėjo 16 - 25 — \$1,339
6 dienos Vilniuje, 2 Helsinky, FINNAIR is JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas gimimėn Lietuvoje
tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

POEZIJOS MĖGĖJAMS

Štai mūsų poetų eilėraščių rinkiniai:

Kl. Jūra, Diemedžio šakelė. 6 dol.

Kl. Jūra, Kauburėliai, 8 dol.

A. N. Niliūnas, Vyno stebukas. Irišta. 5 dol.

L. Andriekus, Saulė kryžiuose 5 dol.

L. Andriekus, Naktigonė. 5 dol.

P. Gaučys, Lianų liepsna, Brazilų poezijos antologija. 9 dol.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūriniai "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltrušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. Tyruolis, Žvaigždynų sonatos. Kietais viršeliais. 9 dol.

V. Alantas, Paversmiai. Kietais viršeliais. 10 dol.

K. Grigaitytė, Tylos dovana. 4 dol.

K. Grigaitytė, Marių vėjui skambant. 4 dol.

St. Santvaras, Buvimo pėdsakai. 8 dol.

J. Rūtenis, Šventieji dūmai. 6 dol.

K. Bradūnas, Priešai. 6 dol.

Pr. Naujokaitis, Saulėleidis. 4 dol.

K. Kaminskas, Po svetimu dangumi. 4 dol.

E. Juodvalkė, Pas ką žiedas žydi. 6 dol.

A. P. Bagdonas, Žodžiai į tolį. 5 dol.

L. Šimkutė, Prisiminimų inkarai. 6 dol.

F. Kirša, Šventieji akmenys. 3 dol.

Persiuntimui pridemas už kiekvieną knygą po 1 dol.

Užsisakant čia minimas poezijos knygas, administracija pridės dovanai dar kitą poezijos knygą, kuri čia neminama.

Visos šios knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŪS ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.

A. Rannit, M. K. Čiurlionis, 25 dol.

B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai graži spalvotų paveikslų. Didelio formato. Irišta. 45 dol.

P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, įrišta. 29 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian Easter Eggs. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, įrišta. 25 dol.

R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas, iliustruotas, įrištas. Žodžiai lietuviškai ir angliškai. 12 dol.

E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.

R. Viešulas, Telesforas Valius, 58 dol.

E. Jasiūnas, Darius-Girėnas, 25 dol.

Patty C. Rice, Amber, 29 dol.

Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.

F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.

Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.

Persiuntimui pridemas po 1 dol. už kiekvieną knygą.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Arūnas Simonaitis

1985 "Continental Open" šachmatų turnyrą, kurs įvyko New Yorke, laimėjo pasaulio meistras Michael Rohde su 4 1/2 taško. Antrą vietą su 4 taškais paėmė Amerikos didmeistras Pal Benko. Jo paskutinis ratas buvo prieš pasaulinį meistrą, irgi amerikietį Jay Bonin. Jeigu Benko būtų laimėjęs kai jis turėjo karalienę prieš bokštą ir žirgą, tai jis būtų pasidalinęs pirmą ir antrą

NAUJAUSIA PLOKŠTELĖ

Kad liktum tu gyva. Plokštelę įdainavo ir išleido Chicago Lietuvos operos. Turinys: Lietuvos himnas, Lietuviai esame mes gimę, De profundis, už jūrelių, Augo kieme klevelis, Už jūrų, už kalnų, Krivio arija ir choras, Raudotojų choras, Ant marių, Saulė motina pakilo. Su persiuntimu 16 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių, 10-12 dainų kiekvienoje): Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliui, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti balandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.

Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 15 dol.

Komp. J. Stankūno kūriniai, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.

"Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 20 dol.

Persiuntimui pridemas 1 dol. Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida: puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojantiems tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 16 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 40 milijonų dolerių.

KASOJE gaunamos paskolos, reguliaros santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarų santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%

Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 8.5%, pagal sumą ir terminą.

IRA indelių palūkanos nuo 10% iki 11% pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

DIPLOMATĄ PETRĄ ŽILIONĮ PRISIMENANT

New Yorke Šv. Luko ligoninėje kovo 30, šeštadienį, 6:30 v.r. mirė diplomatas Petras Žilionis, kuriam tada prieš savaitę buvo padaryta sunki operacija.

Buvo pašarvotas Campbell Funeral namuose Madison Ave. ir 81 St. Manhattane. Atsisveikinimas buvo balandžio 2 vakare. Jam vadovavo LB apygardos pirmininkas A. Vakselis, maldas sukalbėjo kun. J. Pakalniškis. Jautrų atsisveikinimo žodį tarė Liet. gen. konsulas Anicetas Simutis. Dar kalbėjo latvė Helga Ozolinš — Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė ir Maria Detar — Europos Moterų Tremtyje Organizacijos pirmininkė.

Petras Žilionis

Balandžio 3 velionis buvo palaidotas Cypress Hills kapinėse. Palaidotuviniai pietūs buvo Kultūros Židinyje. Giliam liūdesy liko žmona Galia, dukra Eglė, sesuo Julija Vaičiūnienė ir daug artimų giminių bei draugų Amerikoje, Lietuvoje ir kituose Europos kraštuose.

Palaidotas Cypress Hills kapinėse. Palaidotuviniai pietūs buvo Kultūros Židinyje.

Giliam liūdesy liko žmona Galia, dukra Eglė, sesuo Julija Vaičiūnienė ir daug artimų giminių bei draugų Amerikoje, Lietuvoje ir kituose Europos kraštuose.

Kilęs iš Suvalkijos

Petras Žilionis gimė 1909 rugpjūčio 15 Šilavoto kaime, Liudvinavo valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Jo tėvai buvo Mykolas ir Marija Bylaitytė-Žilioniai. Tėvas buvo baigęs šešias klases, buvo gerokai apsiskaitęs,

New Jersey septintais metais festivalis įvyks rugsėjo 7 - 8 Liberty State Parke, Jersey City, N.J. Įvairių tautybių atstovai kviečiami dalyvauti su tautinėmis meninėmis programomis ir maisto bei rankdarbių kioskais. Dėl aplikacijos formų kreiptis adresu: Office of Ethnic Affairs, Department of State, CN 300, State House, Trenton, N.J. 08625. Telefonas 609 984 - 7145.

Solistė Lilija Šukytė, prieš grįždama į Vokietiją, Darbininko spaudoje ir plokštelių kioskui atsiuntė savo naujai išleistą plokštelę, į kurią įdainuoti kompozitoriaus Gruodžio kūriniai. Plokštelė gaunama Darbininko administracijoje. Jos kaina su persiuntimu 11 dol.

buvo pasituris ūkininkas. Ir tėvai norėjo sūnų leisti mokytis ir pats sūnus troško mokslo, bet tuo metu siautė Pirmasis pasaulinis karas, vokiečių okupacija skaudžiai jų ūkį nualino, taip stigo lėšų mokslui.

Petras tačiau nepadavė likimui. Jis mokėsi privačiai ir Marijampolės gimnazijos egzaminus išlaikė eksternu. Gimnazijoje jis buvo tik vienerius metus.

1925 - 30 studijavo teisę Vytauto Didžiojo universitete. Kaip Užsienio reikalų ministerijos stipendininkas 1930 išvyko į Paryžių ir ten garsioje Ecole des Sciences Politiques studijavo teisę ir politinius mokslus.

Darbas Užsienio reikalų ministerijoje

Po dviejų metų grįžo iš Paryžiaus ir pradėjo tarnauti Užsienio reikalų ministerijoje, 1933 paskirtas pirmuoju pasiuntinybės sekretoriumi Rygoje, 1935 perkeltas į Stockholmą, 1936 metų pabaigoje atšauktas į Užsienio reikalų ministerijos centrą. 1938 paskirtas pasiuntinybės patarėju ir drauge paskirtas bendrojo bei vakarų skyriaus vedėju. Drauge dėstė 1938 - 39 diplomatinę istoriją aukštuosiuose karininkų kursuose. Po pasiuntinybės patarėjo aukštesnį rangą buvo įgaliotas ministeris.

1944 pasitraukė į Vokietiją, 1945 - 51 buvo prancūzų okupacinės valdžios Konstancoje spaudoje ir švietimo skyriaus sekretoriato vedėju. Taip pat Konstancoje suorganizavo Lietuvos Bendruomenės skyrių ir jam vadovavo iki 1950.

Amerikoje vėl mokosi į Ameriką atvyko 1951. Pradžioje sunkiai dirbo ir drauge studijavo Columbijos universitete, kur gavo magistro laipsnį iš bibliotekos mokslo. Nuo 1955 pradėjo dirbti Fordhamo universiteto bibliotekoje. Šiame universitete 1963 gavo slavistikos magistro laipsnį. Visą laiką jis dirbo bibliotekose. Paskuti-

niu laiku dirbo Queens Borough viešosios bibliotekos kartotekos skyriuje. Ten bedirbdamas ir apsirgo, išėjo į ligoninę ir nebegrižo.

Mėgo keliauti

Velionis mėgo keliauti. Po II-jo pasaulinio karo jis aplankė beveik visą Šiaurės Ameriką, Havajus, Polineziją, didelę dalį pokarinės Vakarų Europos, apvažinėjo Graikiją ir jos salas, Turkiją, Izraelį, Jordaną, Egiptą, Moroką, Japoniją, Hong Kongo, Tailandą, Singapūrą, Bali, Javos salas Indonezijoje, Karibų salas, Centrinėje Amerikoje — Meksiką, Pietų Amerikoje — Peru, Edvadorą. Dar norėjo nukeliauti į Indiją, aplankyti Rytų Afriką.

Visada kuklus ir besišypsas

Velionis buvo visada kuklus ir visada maloniai besišypsas. Toks jis ir išliko visiem — malonus ir jaukus džentelmenas, niekam neįkyrėjęs, visada jaukiai kitiem patarnaujantis. Nesididžiavo ir savo mokslu, o buvo išsilavinęs vyras, mokėjo daug kalbų, buvo daug keliauęs ir daug svieto matęs, bet ir tai pasilaikė savo kukliame pasaulyje.

Nesididžiavo jis ir savo pasiekimais ir savo ordinais. Lietuvos vyriausybė jį buvo apdovanojusi Gedimino ordinu. Apdovanojo jį ir Latvija ir Švedija įvairiais ordinais. Šie ordinarai buvo sudėti ant pagalvėlių ties jo karstu. Tada jie velionį simboliškai papuošė ir kalbėjo apie jo kilnų darbą, gražią praeitį.

New Yorko judrioje ir triukšmingoje visuomenėje visada pasiliks jo portretas — tas maloniai besišypsas, atokiau bestovis jausus ir mielas džentelmenas, surandęs kiekvienam gražų žodį.

Jo mirtis tai didelis nuostolis ir lietuviškai diplomatijai, visai lietuviškai visuomenei ir New Yorko lietuviams. (p.j.)

LAWRENCE, MASS.

Kardinolas Bernard Law Lawrence

Liepos 7 d. 10 val. ryto Bostono kardinolas Bernard Law pašventins naują Šv. Pranciškaus parapijos svetainę, Varniai g-vė, Methun, Mass. Pats kardinolas pasirinko tą dieną. Jis koncelebruos mišias Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčioje.

A.A. PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatę dr. Mariją Šveikauskienę, sūnus Gediminą, Leopoldą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Dr. Leonilė ir Juozas Giedraičiai

A.A. PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatę dr. Mariją Šveikauskienę, daugelio metų uolią Darbininko bendradarbę, ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia

Darbininko redakcija

Mielam klases draugui VYTAUTUI PETRAUSKUI

mirus, žmonai Reginei, dukroms ir sūnams gilią užuojautą reiškia

Živilė Juriene

A.A. JUOZUI MURAŠKAI

mirus, jo žmonai Jadvygai ir šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Joana ir Antanas Pumpučiai

Baisiojo birželio minėjimas

Bostone birželio įvykių — Lietuvos okupacijos ir baisių išvežimų minėjimas buvo surengtas birželio 16. Rengė Lietuvos Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba.

Minėjimas pradėtas 10 val. mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Organizacijų atstovai dalyvavo su vėliavomis. Pamoksle kleb. kun. Albertas Kontautas priminė didžiąją lietuvių tautos tragediją ir kančią, kuri vyksta ir šiandien. Bet tauta nepalūžta, o persekiojami tikintieji dar labiau užsigrūdina — Nijolės Sadūnaitės pavyzdys.

Po mišių parapijos salėje buvo tęsiamas minėjimas. Jį pradėjo LB Bostono apyl. valdybos vicepirm. Gintaras Čepas. Kun. Kontautas sukalbėjo invokaciją. Susikauptimo minute buvo pagerbti ir prisiminti nukankinti ir kankinami lietuviai. LB Bostono apyl. valdybos pirm. Brutenis Veitas supažindino su dienos prelegentu Česlovu Mickūnu.

Č. Mickūnas savo kalboje prisiminė Lietuvą, kada joje žmonės buvo laisvi, gėrėjosi gražiausiu birželio mėnesiu, kada visa gamta pasipuošia žalumu ir gelėmis ir išsėina į gyvenimą. Tačiau nuo 1940 birželio 15 okupantas rusas uždėjo lietuvių tautai geležinius pančius, kuriuos lietuviai tebeša ir dabar. G. 1941 birželio mėn. įsėina į Lietuvos istoriją kaip didžiojo mūsų tautos genocido mėnuo. Per vieną naktį bolševikai žiauriausiomis priemonėmis išvežė iš Lietuvos per trisdešimt keturis tūkstančius lietuvių: kūdikių, vaikų, gimdančių motinų, vyrų, moterų, senelių įvairių profesijų ir įvairių luomų mirčiai ir kančiai į baisųjį Sibirą.

ciškaus parapijos bažnyčioje.

Šv. Pranciškaus parapijos klebonas Albinas Janiūnas kviečia lietuvius gausiai dalyvauti mišiose ir pašventinime. Bus užkandžiai. O po šių apeigų visi vyksta į Pranciškonų gegužinę Kennebunkport, Maine.

Po tų baisių įvykių, vos kelioms dienoms praslinkus, sekė nauja vokiečių okupacija, kuri irgi buvo baisi lietuvių tautai. O po kelių metų vėl sugrįžo bolševikai, vėl vyko nauji vežimai ir tautos kankinimas. Bet tai jau istorija, kuri mum visiem gerai žinoma. Žvelgiamie į ateitį. Pavergtoje tėvynėje lietuviai yra vieningi, jie nenuleidžia rankų ir dirba Lietuvos laisvei. Jie nori ir iš mūsų vienybės ir gražaus sugyvenimo, kad geriau galėtume dirbti. Juk mes esame jų kančios balsas pasauliui. Tie skersvėjai, kurie atsiranda tarp mūsų turi tautos vardan išnykti.

Antanas Kulbis parodė jo paties susuktą filmą apie Lietuvos partizanus. Kaip rusai juos gaudė ir šaudė. A. Kulbiui tame darbe padėjo studentai: Rūta Bobelytė ir Gitas Bazikas. Antanas Kulbis šį filmą įteikė Bostono universitetui jo magistro laipsniui iš filmotologijos studijom. Universitetas tą filmą priėmė ir Kulbį priėmė į graduate klasę. Filme vaizduojami miškai, žiema, dar neužšalęs upelis, kuriuo bėga net griudamas partizanas (Gitas Bazikas) nuo besivejančių bolševikų karių. Universitetui įteiktas su anglų kalba, o čia buvo rodomas su paties Kulbio aiškinimais lietuviškai.

Bostono lituanistinės mokyklos šių metų abiturientai: Rūta Bričkutė, Žara Girmiūtė, Petras Kazlas, Tadas Petronis, Naida Šnipaitė, Aras Sužiedėlis ir Tomas Zikas susėdę scenoje atsakinėjo į klausimus: ką man davė lituanistinė mokykla ir ką aš geriausiai prisimenu? Klausė G. Čepas. Jų atsakymai buvo daugiausia iš literatūros.

Onos Ivaškienės patys mažieji šokėjai padeklamavo, padainavo ir pašoko.

Pabaigai visi susirinkę sugiedojo vieną punktą: Lietuva brangi, dainos, kuri pavergtoje Lietuvoje yra lyg himnas. Pianu palydėjo prof. Jeronimas Kačinskas.

Po visos programos buvo vaišės, kurias su savo pagelbininkėm paruošė Milda Norkūnienė. Džiugu, kad šis minėjimas buvo rengtas ir programą jame atliko veik viską jaunimas. Tai viltis, kad vyresniesiems išeiinant, ateina pakaitalas.

Po visos programos buvo vaišės, kurias su savo pagelbininkėm paruošė Milda Norkūnienė. Džiugu, kad šis minėjimas buvo rengtas ir programą jame atliko veik viską jaunimas. Tai viltis, kad vyresniesiems išeiinant, ateina pakaitalas.

Po visos programos buvo vaišės, kurias su savo pagelbininkėm paruošė Milda Norkūnienė. Džiugu, kad šis minėjimas buvo rengtas ir programą jame atliko veik viską jaunimas. Tai viltis, kad vyresniesiems išeiinant, ateina pakaitalas.

Po visos programos buvo vaišės, kurias su savo pagelbininkėm paruošė Milda Norkūnienė. Džiugu, kad šis minėjimas buvo rengtas ir programą jame atliko veik viską jaunimas. Tai viltis, kad vyresniesiems išeiinant, ateina pakaitalas.

Birželio įvykių minėjimai per radiją

Birželio 15 šeštadienį Minkų vedamoj radijo programoj, kuri šį kartą buvo skirta specialiai birželio minėjimui, Steponas ir Valentina Minkai kalbėjo angliškai apie tuos baisius įvykius, kurie tada vyko Lietuvoje, kaip žiauriai žmonės buvo vežami, kas atsitiko su Lietuva ir lietuviais. Ši pusės valandos programa Minkų buvo specialiai skirta supažindinimui amerikiečių su tais baisiais įvykiais, kurie tada vyko Lietuvoje.

Laisvės Varpas specialią birželio įvykių programą turėjo birželio 13.

ADVOKATĖ BIRUTĖ ŠIMKUTĖ
Halloran and Schaeffer P.C.
300 Union Street
New Bedford, MA 02740
Tel. 617 999-1332

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-1 banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BANK-BY-MAIL Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų skuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
MON. TUES. WED. & FR.
THURS. - 8:30 AM to 7:30 PM
SATURDAY 8:30 AM to 12 noon

"Amber Holidays"

1985 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE

Liepos 17	— 1514.00
Liepos 31	— 1465.00
Rugpjūčio 6	— 1698.00
Rugsėjo 3	— 1679.00
Rugsėjo 18	— 1212.00
Rugsėjo 23	— 1173.00
Spalio 1	— 1279.00
Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free) iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS Norintilms atskiviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

A.A. PROF. DR. PRANUI ALEKSANDRUI ŠVEIKAUSKUI

mirus, advokatę dr. Mariją Šveikauskienę, sūnus Gediminą, Leopoldą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

TAUTOS FONDAS

LEONAS BAKŪNAS,

sulaukęs 77 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kybartuose, Vilkaviškio apskr. Kanadoje išgyveno 36 metus.

Liadi žmona Ieva, brolis Vladas, dukros Danguolė, Rima, Aldona, anūkai ir giminės — Magdūtė, Marcelė

DARBININKAS

Redakcija... (718) 827-1352
Administracija... (718) 827-1351

Spaustuvė... (718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.)... (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Pranciškonų spaustuvės atostogos prasideda liepos 1 ir baigiasi liepos 21. Spaustuvė bus uždaryta. Jokie spaudos darbai nepriimami. Darbininko laikraštis pirmąsias dvi savaites, liepos 5 ir liepos 12 išeis su iš anksto surinkta medžiaga. Liepos 19-tos dienos savaitę neišeis. Visi kas nori paskelbti kokius renginius, prašome apie tai pranešti Darbininko redakcijai iš anksto, vėliausiai iki birželio 26.

Apreiškimo parapijos piknikas — gegužinė bus rugpjūčio 4, sekmadienį, Plattdeutsche Park, Franklin Square, L.I., įprastoje vietoje, kaip ir kitais metais.

Amerikos Laisvės Statulos New Yorke šimtmečio minėjimas įvyks ateinančiais metais. Šiuo metu statula remontuojama ir nuo birželio 24 Liberty Island yra uždaryta lankytojams. Pramatyta tautų festivalis vyks statulos ir salos artumoje — prie Castle Clinton National Monument, Battery Parke, žemutiniam Manhattane. Šeštadieniais — birželio 29, liepos 13, rugpjūčio 10 ir rugpjūčio 24 pasirodys įvairių tautybių ansambliai. Šiame festivaly lietuviams atstovaus New Yorke lietuvių tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės. Tryptinis šoks birželio 29, šį seštadienį, nuo 1:30 iki 2 val. popiet.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, birželio 23 dalyvavo Nukryžiuotojo Jėzaus seselių šventėje Elmhurst, Pa. Čia jis aplankė senelių namus, kuriuose yra slaugomi 125 seneliai ir ligonys. Seselių 100 akru sodyba kalnuose sutraukia daug svečių. Šiame buvo tūkstantis su viršum. J. Adomėnas buvo suorganizuojęs visą autobusų iš Maspetho. Seselės ruošiasi lietuvių kilmės berniukų ir mergaičių "Aušros" stovyklai, kuri bus liepos 14-28. Stovyklai vadovauja seselė Angela.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas praneša, kad TAUTOS FONDAS pastaruoju metu yra gavęs aukų paremti lietuvių jaunimo dalyvavimą PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS RYZTO ŽYGYJE, Skandinavijoje, š.m. liepos 25-31, sumokėdamas dar neužsiregistravusiems, paramos reikalingiems jaunuoliams/jaunuolėms, registracijos mokesčių IŠVYKAI BALTIJOS JŪRA. (\$350) Paramos reikalingi dalyviai yra skubiai prašomi kreiptis į VLIKĄ/ELTĄ, atsiunčiant:

1. Prašymą, nurodantį kodėl finansinė parama reikalinga ir

Novelių rinkinio bei romano konkursą yra paskelbęs Darbininkas savo 70 metų sukakties proga. Konkurso terminas baigiasi rugsėjo 15. Premija bus įteikta spalio 6 per iškilmingą Darbininko sukaktuvinį koncertą, kurio programą atliks du iškili solistai: Daiva Mongirdaitė ir Algis Grigas. Jiems akomponuoja lietuviams jau gerai pažįstamas William Smiddy.

Pavergtų Tautų savaitė bus minima liepos 14, sekmadienį. Renkamės 11 val. Dag Hamershold Plaza, kur bus susirinkimas. Iš ten eisena prie Sovietų Misijos. Minėjimo tema: Peace through Freedom, arba Nėra taikos be laisvės. Dalyvaukime.

Už a.a. Vlado Koppo vėlę mirties šeštųjų metų proga mišios lietuvių pranciškonų koplyčioje bus aukojamos liepos 4, ketvirtadienį, 10 val. ryto. Našlė Liudvika Koppienė prašo velionį prisiminti savo maldose.

Br. Dirsė birželio 22 specialiai iš Walsingham, Ont., Kanados, atvykęs į Kristinos Česnavičiūtės ir Romo Katino vestuves, lydėmą J. Giedraičio, lankėsi ir Darbininko įstaigose, užsiskakė Darbininką, apžiūrėjo ir Dail. Adomo Galdiko vardo galeriją.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 28. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:00 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui — 25 dol.; įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskienę — tel. 296-2244, arba Darbininko administracijoje — tel. 827-2351.

patvirtinant, kad dalyvis negauna paramos iš kitų šaltinių;

2. Įsipareigojimą PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS RYZTO ŽYGYJE dalyvauti visuose organizuotuose įvykiuose;

3. Užpildytą naujo dalyvio registracijos lapą.

Paramos prašantys turi pasiiekti Kopenhagą ne vėliau š.m. liepos 25 ryto (atidaromas susirinkimas įvyksta 10:30 val.), ir galės grįžti atgal iš Stockholmo rugpjūčio 1 iš ryto. Kelionę į Skandinaviją ir asmenišką išlaidas dalyviai apmoka patys.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Juozas Matukas, LB Queens apylinkės veiklus narys, po antros operacijos gydomas Jamaica ligoninėje. Tikisi greitai sugrįžti į namus.

Antanas Mičiulis, Lietuvių Atletų Klubu valdybos pirmininkas ir Kultūros Židinio valdybos pirmininkas, po operacijos guli Boulevard ligoninėje, Long Island City. Daromi tolimesni tyrimai.

Aidų, kultūros žurnalo, šių metų trečias numeris jau atspausdintas ir išsiuntinėtas prenumeratoriam.

Kultūros Židinio biblioteka šį savaitgalį, birželio 29-30 bus uždaryta.

A. a. Julijui Kumpikui-Kumpikėvičiui, mirus, jį pagerbdami Ignaičiai iš Woodhaven, N.Y., aukoja 10 dol. Darbininkui paremti.

Mišios už Praną ir Emiliją Vainauskus bus aukojamos liepos 6, šeštadienį, lietuvių pranciškonų koplyčioje. Liepos 5, sueina vieneri metai, kai Matulaičio namuose mirė Emilija Vainauskienė. Giminės kviečia draugus ir pažįstamus mišiose dalyvauti.

Baltų Laisvės Dienos rezoliucija (HJR 263) JAV Atstovų rūmuose buvo priimta birželio 11. Tokia pat rezoliucija JAV Senate (SJR 66) buvo priimta gegužės 3. Senate rezoliucijos iniciatoriumi buvo senatorius Alfonso D'Amato iš New Yorko. Atstovų Rūmuose rezoliucijos iniciatoriumi buvo kongresmanas William Carney, taip pat iš New Yorko. Rezoliuciją pravedant daug pasidarbovo Baltic American Freedom League Californijoje ir Jungtinis Pabaltiečių Komitetas Washingtone. Iš Lietuvos Bendruomenės šiam reikalui uoliai talkino Juozas Kojelis iš Los Angeles ir Jonas Urbonas, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas iš Detroito. Taip pat uoliai dirbo Baltų Laisvės Lygos direktoriai Saulius Anužis iš Michigano ir Jonas Matulaitis iš Los Angeles, Calif.

Antano Škėmos dramų "Pabudimas", išverstos į anglų kalbą (The Awakening) sėkmingi spektakliai baigėsi. Spektakliai vyko kiekvieną vakarą, išskyrus pirmadienius ir antradienius, nuo gegužės 31 iki birželio 23 Courtyard Playhouse teatre, Manhattane. Režisavo Linda Pakri. Vaidino Arūnas Čiuberkis, Marshall Hambro, David Newer, Andrea Mead, Colleen Gallagher ir Paul Taylor Robertson. Originale yra trys veiksmai. Čia veikalas buvo sutrumpintas į du veiksmus. Iš lietuvių į anglų kalbą vertė Linda E. Pakri, Paul Taylor Robertson ir Arūnas Čiuberkis.

Petras ir Loreta Vainiai, jaunosios kartos veikėjai, su šeima išsikelia į Philadelphiją. New Yorko ateitininkai birželio 30, šį sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio kavinėje jiems rengia išleistuves.

Kompozitorius Juozas Stankūnas išleido "Lietuvių liaudies dainų" sąsiuvinį su gaidomis. Aranžuota 12 liaudies dainų solistam su piano palyda. Kaina 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje. Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Inž. Jaunutis Nasvytis kalba birželio minėjime Kultūros Židinyje birželio 16. Nuotr. P. Bivainio

PRISIMINTI BIRŽELIO TRĖMIMA!

Birželio 16, sekmadienį, New Yorke prisiminti didieji birželio mėnesio trėmimai į Sibirą. Prisiminti pamaldomis ir minėjimu — akademinė dalimi Kultūros Židinyje.

Pamaldos buvo Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kur gražų pamokslą pasakė kun. Vytautas Pikturna.

Minėjimas Kultūros Židinyje

Čia minėjimas buvo numatytas pradėti 2 v. popiet, bet pub-

MARIJA ZUZANA

MAŽEIKAITĖ—

STRAZDIS

BAIGĖ MOKSLUS

Marija Mažeikaitė-Strazdis gegužės 28 baigė Queens kolegiją bakalauru laipsniu, baigė suma cum laude pažymiais. Studijavo industrinę psichologiją, surištą su ekonomija, prekybos organizavimu, tarnautojų tvarkymu, prekybos tyrinėjimu. Visą laiką buvo dekanas garbės sąrašuose, baigė su 5 garbės pažymėjimais.

Ji yra jauniausia dukra Lietuvos vyčių veikėjo inž. Antano ir Zuzanos Mažeikų. Jie čia gyvena ilgą laiką, veikė lietuviškose organizacijose, o labiausiai Lietuvos vyčiuose, prieš keletą metų išsikėlė gyventi į St. Petersburgą, Fla. Abu tėvai buvo atvykę į savo dukros mokslo baigimo iškilmes.

Studijuodama įvairius praktikos darbus yra atlikusi Harry Heller Research bendrovėje Port Washington, Pan American Airlines New Yorke, Margaret Tietz Center for Nursing Care — Jamaica, N.Y. Yra tarnavusi Master Card International, Inc., Coppercraft Guild, Tauton, Mass., kur buvo prekybos astovė, dovanų parodų organizatorė.

Ji yra jauniausia sesuo veiklaus Antano Mažeikos, kuris plačiai savo veikla pasireiškia Los Angeles, Calif. Dar ji turi seserį Joaną ir brolių Danį.

Priminė, kad per maža rūpinamies apie savo martirologiją. Sovietai nori, kad viskas būtų užmiršta, kad viskas būtų Jie ir toliau remdamos Vakarų pagalba, stengsis išsilaikyti. Mūsų uždavinys — kova. Mes esame lenktynėse su laiku. Mes galime pagreitinti Sovietų Sąjungos griuvimą. Jai sugriuvus, sugrįš tikroji laisvė visiem pavergtiesiems.

Marija Zuzana Mažeikaitė-Strazdis

Pranešant adresu pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

likai besivėlinant, pradžią uždėse.

Minėjimą pradėjo LB apygardos valdybos narys Aloyzas Balsys, išryškindamas minėjimo prasmę, paskaitydamos eilų apie ištremtuosius ir žuvusius.

Po trumpo jo žodžio visi iš salės nuėjo prie Laisvės paminklo. Čia vainiką už žuvusius tremtinius padėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir buvusi Sibiro tremtinė Elena Juodčapienė. Lazdele pasiramstydam, pažūžu linguodama, ji nešė gėles prie paminklo už tuos, kurie iš Sibiro nebegrižo, kuriuos čia susirinkę prisiminė malda ir giesmė.

Ugnį prie Laisvės paminklo uždegė Liet. gen. konsulas A. Simutis. Visi sugiedojo Marija, Marija.

Po to vėl visi sugrįžo į salę. Programą tęsė Aloyzas Balsys. Išeštos vėliavos. Išeš sauliai. Tada prisiminti šioje apylinkėje gyvenę buvę tremtiniai. Jų yra net trys. Salėje tada buvo tik Elena Juodčapienė. Jai buvo prisegta gėlė.

Invokaciją sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Šiai progai pritaikytą žodį tarė ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, prisimindamas sovietų ir nacių įvykdytas deportacijas ir baigė pakiljom mintim, kad Lietuva kelsis nepriklausomam gyvenimui. Išeštos vėliavos.

Toliau vadovauti pakvietė Viktoriją Garbaskaitę. Ji gražiai lietuvių kalba apibūdino kiekvieną programos dalį ir supažindino su programos atlikėjais.

Inž. Jaunutis Nasvytis iš Hartfordo, Conn., pasakė gražią ir drauge įdomią kalbą, kalbėdamas be patoso, paprastai ir drauge patraukliai. Jis ryškino, kad kančia yra mūsų kapitalas, nes pavergta tauta žudoma, bet jų aukos nenuėina niekais. Jos palaiko tautą. Jei nebūtų buvę aukų, šiandien nebūtų Izraelio.

Priminė, kad per maža rūpinamies apie savo martirologiją. Sovietai nori, kad viskas būtų užmiršta, kad viskas būtų Jie ir toliau remdamos Vakarų pagalba, stengsis išsilaikyti. Mūsų uždavinys — kova. Mes esame lenktynėse su laiku. Mes galime pagreitinti Sovietų Sąjungos griuvimą. Jai sugriuvus, sugrįš tikroji laisvė visiem pavergtiesiems.

Koncertinė dalis

Po pertraukos buvo koncertinė dalis. Pradžioje visus supažindino Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kaip ta koncertinė dalis susidarė.

Koncertuoti buvo pakviestas lietuviams jau gerai pažįstamas pianistas William Smiddy. Jis apie tai pakalbėjo savo draugui solistui Craig Nim, New Yorko City Center operos solistui, bosui - baritonui, jaunam vyrui. Šis pasisiūlė ateiti ir drauge pagerbti Sibiro tremtinius — padainuoti šiame koncerte.

Abu savo programą atliko nemo-kamai

Koncertą pradėjo abu. Solistas Craig Nim pagiedojo "Tėve mūsų", pagiedojo angliškai, akomponavo W. Smiddy. Paskui William Smiddy paskambino Debussy kūrinių, po to solistas pagiedojo iš Dubois oratorijos "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai" — ketvirtą žodį, giedojo angliškai. Bill Smiddy vėl skambino ilgoką kūrinių, pilną įtampos ir dramatiškumo.

Pabaigai solistas padainavo iš "Showboat" — Old Man River. Baigė William Smiddy, paskambindamas Chopino polonezą.

Ši koncertinė dalis buvo tikrai aukšto lygio, taip netikėtai surasta ir tikrai praturtinusi minėjimą.

Solistas Craig Nim yra jaunas vyras, dar neturi nė trisdešimt metų, City Center operoje dabar rengiasi "Fausto" operai, dainuos Mefistą. Šiaip labai jaukus ir mielas žmogus.

Sceną papuošė Paulius Jurkus.

Pabaigoje LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šio gražaus minėjimo.

Minėjimą rengė LB apygardos valdyba. Minėjimas buvo tikrai gerai suorganizuotas, pakilus, turiningas ir prasmingas. Žmonių atsilankė apie pusantro šimto. Ir visi jie pasidžiaugė minėjimu.

Po programos žemutinėje salėje buvo surengtos vaišės svečiam. Taip pat buvo galima pavalgyti ir pietus, kuriuos paruošė E. Kezienė su savo talkininkėmis. (p.j.)

Taisau elektrinius prietaisus, pav. vėsinimo aparatus. Turiu didelę praktiką. Kreiptis: Ignaitis, tel. 718 296-8098.

Parduodamas 1977 Plymouth Volare automobilis gerame stovyje už 800 dol. Skambinti dienos metu 718 647-2434.

Parduodamas namas lietuvių Juno Beach, Fla., kolonijoje, prie Atlanto vandenyno. Skambinti 305 626-0303.

Laiškas iš Lietuvos, skirtas Petriui Rumšui, (adresuotas 85-34 86 Street, Woodhaven, N.Y. 11421), yra Darbininko administracijoje, nes pagal duotą adresą nepavyko adresato surasti.

NAUJAUSIOS KASETĖS

Du gaideliai. Vaikučiam 9 dainelės. 10 dol.

Ir vėl žydi gėlės. J. Nakutavičiaus lengvo žanro šokių dainos. 15 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas-condominium Seminole, Fla. Butas gerame stovyje, netoli nuo bankų ir krautuvų, patogus vyresnio amžiaus žmonėms. Pirkinytis labai papigintas, galima pirkti su baldais. St. Petersburg Beach prie pat jūros parduodamas namas su dviem miegamais, su baldais. Čia pat krautuvės ir bankai. Informacijai skambinti 1 813-360-3553.

PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS ŽYGIUI REGISTRACIJOS LAPAS

Pavardė ir Vardas Pilietybė Telefonas

Adresas: Gatvė (buto Nr.), miestas, valstija, pašto zona, valstybė

1. Dalyvausiu Sovietų Sąjungos Teisme, Kopenhagoje, 1985 liepos 25 - 26 ir PABALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS ŽYGYJE — IŠVYKOJE BALTIJOS JŪRA;

2. Kelione ir apsigyvimu Skandinavijoje pasirūpinsiu pats/pati.

3. Nurodytuose įvykiuose dalyvausiu savo atsakomybe ir nereikšiu jokių ptenzijų rengėjams virš jų pažadėtų sąlygų išpildymo.

Pilnas parašas Data (Registracijos lapą siųsti: ELTA, 1611 Connecticut Ave., N.W., Suite 2, Washington, D.C. 20009)

Pastabą: (LITAS Travel Service, 80 Pine St., New York, N.Y. 10005, yra susipažinęs su PT ir LRZ programa ir sutinka patarnauti kelionės sutvarkyme).